

Érkezéskor, kiadóhivataltól és nyomda: Bulev Regele Ferdinánd (József főherceg-ut) 4. Telefon: 151. — Sürgönycím: Közlöny, Arad. — Az Aradi Nyomda vállalat tulajdona. Kiadása és rotációs nyomása. Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: évente 840, félévre 420, negyedévre 210, havonta 70 Lej. Külföldre havonta 50 Lej fel több. —: Egyes szám 3 Lej, Vasárnap 5 Lej. —: (Bucurestiben 50 bani felár.) Hirdetések tarifa szerint —:

49-ik évfolyam, 61. szám *

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897—1932.

Csütörtök, 1933. március 16

Márciusi ifjuság

A márciusok évről-évre beköszöntenek újra, de egyre kevesebbet hoznak magukkal. Nyolcvanöt évvel ezelőtt, amikor egész Európa Ifjuságának szívében fogott szikrát a vágy, hogy megvalósítsa nemzetiségi különbségek nélkül a szabadság, az egyenlőség és a testvériség eszméjét, a március lelki föllendülést hozott az egész emberiség számára. Párisban, Rómában, Berlinben, Bécsben és Budapesten keresztül, Bucurestin át egész a Fekete-tengerig hozták termékenyítő lázba az európai kontinentet az emberi jogok frissen kiforró eszméi — s ma, nyolcvanötévként az 1848-i március után meg kell állapítanunk, hogy 1933. tavaszán éppen azoknak a csiráknak hoz romlást, amelyből egykor az egész XIX. század föllendülése fakadt.

Hol vannak ma a márciusi ifjak. Páris, Berlin, Bécs, Róma, Budapest és Bucuresti rügybontó uccáiról? Nyolcvanöt esztendővel ezelőtt, ha nemzeti alapokon is, a szellemi áramlat, amely diadalmasan megindult, egyformán mindenütt a nép felszabadítására és felvilágosítására törekedett. Az individualizmus lobogója alatt az ifjuság a sajtószabadságért, a polgári egyenlőség eszméjéért szállott áldozatkész harcba s nem ismert sem fajt, sem felekezeti előjogokat, — emberi jogokat irt fel zászlajára és ezekért a jogokért vívta meg történelmi harcát.

Mit látunk most? Az 1933. esztendő márciusának is megvannak a maga ifjai. Párisban a Sorbonne oszlopcarnoka alatt a biztonság és az imperializmus jelszavait szajkózzák a diplomácia és a hadianyaggyárak kommunikéi után. Berlinben ez az ifjuság barnaingben, acélsisakban sorakozik, hogy a nemzetiségi elszigetelődés fiatalosan botor gondolatát kísérelje meg diadalra juttatni egy kollektív gazdálkodásra berendezett néptenger közepén. Bécsben a márciusi ifjak marxista ideáloktól és ideológiától vezéreltetve kívánnak frontot teremteni a berlini törekvésekkel szemben és hiába ugyanegy vérük összetétele, faji képlete, lejárt politikai eszmék vernek éket köztük. Az új ifjuság részben avult formának tekintti a parlamentarizmust és lobogása a diktatura örvényel felé sodorja őket, részben pedig maga is a konzervatív intézmények védelmére kényszerül, csak hogy menthesse mindazt, amit becsülendőnek tanult ismerni egy lezárt történelmi korszak alkonyán. A mai márciusi ifjuság már maga sem hisz ősei szent politikai örökségében és a demokráciát feláldozza a diktatúrának kivételes intézkedései kedvéért, amely szabályozni kívánja a fák rügybontását és a napsugár tavaszi játékát...

Rügyetlenül köszöntött ránk a március lelki megújodása, erdélyi magyarokra is. Ifjaink politikai ábrándok kergetői, multak statisztikáinak kutatói, leüldölés és tudatos, reális célok nélkül. Mintha meg sem születtek volna valaha a gyulafehérvári pontok, amelyekbe még átmentette a legnagyobb európai átalakulás a negyvennyolcas március értékes örökségét, az emberi jogok egyforma elismertetését és tiszteletét, az erdélyi magyar ifjuságunk nincs egyetlen egy határozott célkitűzése arvonatkozólag, hogy a gyulafehérvári okmányok kiássa a levéltárból és mementóit mutassa fel minden márciusban a világ előtt. Pedig a romániai magyar kisebbségi politika nem ismerhet nagyobb reális eredményt annál, hogy ezek a gyulafehérvári határozatok egyszer külön-külön törvényekké váljanak és ennek a kézenfekvő célnak első front-vonalában van helye az erdélyi magyar márciusi ifjuságnak, 1933. tavaszán.

Betiltotta a rendőrség az osztrák parlament ülését

A gyülekezési tilalom a képviselőkre is vonatkozik. -- Rendőrség zárta le a parlament bejáratait. -- Az alsóausztriai tartománygyűlés a kormány eltávolítását követeli

Általános sztrájkra készülnek a szociáldemokraták

Ausztriában a politikai helyzet rendkívül kiéleződött. A kis osztrák köztársaság nyugalmát éppen úgy feldulják a belpolitikai viszályok, mint hatalmas szomszédját: Németországot. A kormány kénytelen olyan eszközökhöz nyulni pozíciója biztosítására, amilyenek a parlamentarizmus történetében egyedülálló esetekként könyvelhetők el. Ma a rendőrség kergette széjjel Ausztria képviselőit, detektívek zárták le a parlament kapuit. Dollfuss kancellár a legvégsőkre határozta el magát az ország rendjének biztosítására és most fenyegetően készülnek a nagy leszámolásra az egymással szembenálló pártok.

Bécsből jelentik: Az alsóausztriai tartománygyűlés mai ülésén bizalmatlanságot szavazott a Dollfuss-kormánynak. A tartománygyűlés ugyanis elfogadta a nemzeti-szociálistáknak azt az indítványát, amelyben leszögezik, hogy a szövetségi kormány a sajtórendellett és a gyűléstilalommal megsértette az alkotmányt, amiért tulajdonképpen vád alá kellene helyezni. A határozat felhatalmazza a tartományi kormányt, hogy a szövetségi elnökkel a kormány eltávolítását, a nemzeti tanács azonnali feloszlatását és új választások kiírását követelje.

Az osztrák kormány egyébként a tegnapi esti minisztertanácsban a véderőtörvény leg-sürgősebb módosítását határozta el. Az új pon-

tokat a kormány azonnali hatállyal léptette életbe, mert az utóbbi napok eseményei azt mutatják, hogy erre haladéktalanul szükség van. Ezek a rendelkezések háborus felhatalmazást biztosítanak a kormánynak és módot nyújtanak arra, hogy a szabadságos és kiszolgált katonák azonnali behívását elrendeljék. Ezzel a módosítással az osztrák kormány a rendezavarókkal szembeni hathatós eljárást akarja elérni.

A bécsi elkobzott kommunista *Rothe Fahne* mártól kezdve előzetes cenzura mellett jelenik meg. A lap nyomdájának szedi értekezletet tartottak, amelyen tiltakoztak a sajtószabadság korlátozása ellen.

Gépfegyverek a tartományi székház tetején

Innsbruckból jelentik: A politikai helyzet rendkívüli módon kiéleződött, amennyiben a szociáldemokraták általános sztrájkot szerveznek és készenlétbe helyezték a köztársasági védőrséget. A tartományi kormány a mozgalom megakadályozására mindent elkövet és a köztársasági védőrség készenlétbehelyezésének egyensúlyozására a *Heimwehr*-alakulatokat segédrendőri minőségben a hivatalos rendőrség mellé osztotta be. A szociáldemokrata házak udvarain felfegyverzett, egyenruhás emberek tanúznak.

A falvakban és a városokban csendőrség církéi és a tartományi székház tetején réseket vágtak a gépfegyverek számára, amelyeket végső esetben szintén használni fognak.

Az osztrák parlament ma délutánra összehívott rendkívüli ülése iránt páratlan érdeklődés nyilvánult meg. A képviselők már délután két óra felé gyülekezni kezdtek. A folyosókon és az elnöki emelvény mögött rendőrség helyezkedett el. A karzatra és az ujságírói helyekre csak kivételes engedéllyel lehetett bejutni. Állítólag a katonaságot is készenlétbe helyezték, hogy szükség esetén közbelépjen. Strassner alelnök délután fél háromkor nyitotta meg az ülést és vázolta ismert jogi álláspontját, amelyet az ülés betiltásával kapcsolatban elfoglalt. Ezután a rendkívüli ülést berekesztette és kijelentette, hogy nincs abban a helyzetben, hogy legközelebbi ülés időpontját közölje. Ekkor többen közbeszóltak, hogy az ajtókat bezárták és számos képviselő kintrekedett. Mint később megállapították, az ülésen valóban csak alig száz képviselő vett részt. Strassner azzal fejezte be beszédét, hogy a rendkívüli ülés összehívásának megakadályozá-

sa miatt az alkotmánybíróshoz folyamodik. Ezt a bejelentést a képviselők általános éljenzessel fogadták és ilyen kiáltások hangzóttak el:

— *Éljen a köztársaság! Le a legitimistákkal!*

Amikor a képviselők szétoszlottak, a hatóságok közölték az elnökkel, hogy

a gyűlést a rendőrség betiltotta, mivel a kormány legújabb szükségrendelete ennek az ülésnek a megtartására is vonatkozik.

Intervenál a köztársasági elnök

Esti jelentések szerint, amikor köztudomásúvá vált, hogy Strassner képviselő összehívja a parlament ülését, *Miclus* köztársasági elnök levelet irt Strassnernek, amelyben felhívta, hogy mondjon le szándékáról és ne provokáljon hatósági beavatkozást azzal, hogy a parlamentet egybehívja akkor, amikor a parlament elnöke és alelnökeinek legnagyobb része lemondott. Délután a köztársasági elnök kihallgatáson fogadta Strassnert és személyesen is megismételte felszólítását. Strassner azonban kijelentette, hogy nem tehet eleget a köztársasági elnök kívánásának.

A detektívek az ülés megkezdése előtt jelentek meg a parlament épületében és zárták le az összes bejáratokat. Ekkorra azonban már több nagynémet képviselő és hatvan-hetven szociáldemokrata tartózkodott az ülésteremben. Ezek előtt tette meg Strassner nyilatkozatát, amelylyel alkotmányellenesnek bélyegezte a törvényhozásnak karhatalommal való szétkergetését.

„Ne lássanak ellenséget a kisebbségi tisztviselőkben“

— mondotta a Kamarában Hegedüs Nándor magyarpárti képviselő. — Vita a parlamentben a magyarság lojalitásáról. — Liberális felszólalás a zsidóság elleni vádakról. — Mindenki csak egy közhivatalt vállalhat

A községek szubvencionálni kötelesek a kisebbségi iskolákat

Bucurestből jelentik: A Kamara ma délutáni ülésének nagyrészt lamandi liberális képviselőnek Cuza ismeretes felszólalására adott replikája töltötte ki. Lamandi azzal kezdte beszédét, hogy nem akar polemizálni Cuzával, de az igazságnak tartozik akkor, amikor leszögezi, hogy a hétfői ülésen elmondottak mindenben fedik a valóságot. Néhány jasi-i rendőrkormány felháborító atrocitásaira igazán nem elegendő ok valami előrángatott kommunizmus. Mert ha tényleg lenne is a jasi-i zsidó diákegyesület tagjai között egy-két kommunista, ez nem jelenti azt, hogy az egyesületet meg kell fojtani s hogy annak valamennyi tagjával szemben minden szabad. Egyébként — mondotta — mielőtt beszédemet elmondottam, illetékes helyen informálódtam s hogy információim mennyire megfelelnek a valóságnak, bizonyítja, hogy két képviselőtársam: Botez Domosteanu s még egy másik képviselő, tiltakozó táviratot intéztek a belügyminiszterhez a történetek miatt. Meg kell állapítani, hogy a jasi-i zsidó diákegyesület a tanárok tudtával s beleegyezésével működött, de nem is lehetett ez ellen az egyesület ellen semmi kifogás, mert itt éveken keresztül rend, nyugalom és béke uralkodott. Véleményem szerint a zsidók is rendes állampolgárok, nem oszthatom Cuza ur e tárgyban elfoglalt álláspontját s az én álláspontom az, hogy az ország zsidó polgáraihoz keresni kell az utat, hogy a kapcsolatok minél jobban megeremlenssék. Ez a rend és a konszolidáció érdekét szolgálja. De nem oszthatom Cuza ur abbeli nézetét sem — folytatta a képviselő — hogy minden kommunista zsidó és így minden zsidó is kommunista. Ezen az alapon a liberálist pártot, amely a jasi-i atrocitások miatt szót emelt, kommunista jelzővel lehetne illetni.

A Kamara délutáni ülésén Hegedüs Nándor nagyváradi magyar képviselő emelkedett szólásra és az államvasutak tisztviselői és alkalmazotti statutumát bírálta. Kifogásolta, hogy a magyar vasutasokat állandó nyelvizsgákkal gyötrik. Nem az ellen emel kifogást, hogy a magyar vasutasoktól elvárják a román nyelv tudását, de különösnek tartja, hogy egy egyszerű magyar váltóórtról is tökéletes román nyelvismeretet követelnek meg!

Codreanu (vasgárdista): Tizenöt év alatt elég idejük lett volna megtanulni.

Willer József dr. (magyar): A magyar világban akárhány rendőr egy szót se tudott magyarul a románoktól vidékeken.

Pavelescu (többségi): Nevezzen meg egyet!

„A kisebbségi hivatalnok lojális“

Willer József dr.: Például egy Ispravnic nevű...

Pavelescu: A magyar világban a román vasutasokat nevük megmagyarosítására kényszerítették...

Hegedüs Nándor: A statutumot egy Radu nevű egykori magyar vasutas készítette, akit senki sem készítetett nevének megváltoztatására és magas állást foglalt el a MÁV-nál is.

Abrudbányai Ede (magyar): Bizony magyar világban jobban bántak a román vasutasokkal, mint most a magyarokkal...

Hegedüs Nándor: Nem akarnék politikát keverni felszólalásomban, de úgy látom, hogy illetékesek mégis belekeverik a kérdésbe a politikát.

Willer József dr.: Magyar világban a pesti kurián több román bíró működött, mint most a bucaresti-i semmitőszéknél erdélyi...

Hegedüs végül is kéri a statutum megváltoztatását, kéri, hogy ne lássanak a kisebbségi tisztviselőben állandó ellenséget, kéri, hogy amilyen lojális magatartást tanúsít a kisebbségi hivatalnok, legyen ugyanolyan lojális vele szemben az államhatalom is.

Az ülésen ezután elhatározták, hogy a Kamara a jövőben nem tart két ülést, hanem csak egyet, amely délután két órakor kezdődik és éjszaka tíz óráig tart. Réthy Imre magyar gazdasági párti képviselő a konverzió ügyében interpellált. Elmondotta, hogy lelkiismeretlen emberek járnak a falvakat, akik azt beszélnek, hogy nem jön új konverzió és jó lesz az adósoknak fizetniük, mert hirtelen következik az árverések ideje. Kéri a kormányt, hogy a prefektusok útján közölje a néppel, hogy a konverzió érintetlen marad és az emberek most készüljenek az első részlet megfizetésére.

Gusti közoktatásügyi miniszter és Serban kisebbségi alminiszter ma megbeszélést folytattak a kisebbségi iskolák segélyezése tárgyában. Elhatározták, hogy a községek továbbra is kötelesek felvenni költségtetésükbe a költségük végösszegének tizenöt százaléka iskolai célokra, amiből kétharmadot egyenlő arányban kell kifizetniük a kisebbségi és állami iskolák között.

A hátramaradt egyharmad sorsa felett a prefektusok és a tanügyi hatóságok együttesen határoznak.

Lordache többségi képviselő parlamenti iniciatívából s állítólag Madgearu előzetes tudomásával, törvényjavaslatot készített az álláshalmozási törvény egyes intézkedéseinek megszorítására. Az új javaslat szerint állami tisztviselőnek nem lehet magasabb fizetése, mint 12 ezer lej havonta, a nyugdíjasok pedig csak akkor vállalhatnak magánállást, ha nyugdíjukról

lemondanak, ellenkező esetben egyszerűen elvesztik azt. Ez a rendelkezés egyelőre csak az altisztekre vonatkozik. A jövőben tanárok, tudósok sem vállalhatnak több állást. A javaslat hatálytalanítja a Iorga-féle törvény azon rendelkezését, miszerint több állást is lehet vállalni, ha azoknak összjöveldelme nem haladja meg egy miniszter jöveldelmének összegét. Eszerint mindenképpen csak egy közhivatalt lehet elvállalni a jövőben. Lordache képviselő reméli, hogy javaslatát még a jelenlegi ülészek elfogadja s az így rövidesen érvénybe is lépne.

Ujabb moratórium

A főváros politikai köreiből elterjedt hírek szerint a konverziós javaslat vitáját csak a parlament következő ülészekán kezdik meg. A kormány április elsején újabb halasztó intézkedéseket léptet életbe, amely nemcsak az adósoknak nyújt újabb időt, de a kormánynak is, amely a konverzió megoldására vállalt kötelezettségeit megfelelő összeg hiányában nem tudja teljesíteni.

Macdonald nagy leszerelési tervet dolgozott ki — Ot év alatt történik a fokozott leszerelés — Mentik a kudarc előtt álló genfi konferenciát — Magyarország aggályait fejezte ki a kisantant-szerződés ügyében

Londonból jelentik: A Daily Telegraph jelentése szerint, Macdonald ma találkozik Mussolinivel Strezában, vagy Comoban. Az angol miniszterelnök mindenáron megállapodást igyekszik létrehozni és erre vonatkozólag már ki is dolgozott megfelelő tervezetet. Eszerint bizonyos hadianyagok használatát eltiltják és a szárazföldi egységeknél harminc százalékos leszerelést hajtanak végre.

A Reuter-iroda a Daily Telegraph-fal elentétben, azt jelenti, hogy Macdonald csak szombaton utazik Rómába és ekkor tárgyal Mussolinivel. Az olaszok a leszerelési értekezlet elnapolása mellett foglalnak állást és erre az időre diplomáciai tárgyalásokat akarnak összehívni, amelyeken a békeszerződések területi rendelkezéseit is napirendre tűznék.

Genfi jelentés szerint, az angol delegáció azt közli, hogy Macdonald holnap a leszerelési főbizottságban nagy beszéd keretében, új, radikális leszerelési javaslatot terjeszt elő.

Na d o l n y német megbízott ma felkereste Kánya magyar külügyminisztert, akivel hosszasan tanácskozott. Ujabb jelentések szerint, Kánya és Macdonald tegnapi megbeszélésen részt vett Simon angol külügyminiszter is, akivel Kánya a kisantant fegyverkezéséről és az új kisantant-szerződésről tárgyalt. A szerződéssel kapcsolatban Kánya külügyminiszter a magyar kormány aggályait fejezte ki és rávilágított arra, hogy a magyar kormány nézete szerint a szerződés éle Magyarország ellen irányul.

niszter a magyar kormány aggályait fejezte ki és rávilágított arra, hogy a magyar kormány nézete szerint a szerződés éle Magyarország ellen irányul.

A római jelentések szerint, Macdonald angol miniszterelnök minden valószínűség szerint a hét végén, esetleg szombaton találkozik Mussolinivel Rómában, vagy Milánóban. A találkozás pontos idejét még nem határozták meg, ennek meghatározása a genfi eseményektől függ. Hírek szerint az olasz és angol miniszterelnökök közötti találkozásokon arról lesz szó, hogy Mussolini minden rendelkezésére álló eszközzel meg akarja akadályozni a leszerelési konferencia eredményeinek teljes meggyőzését. Macdonald Genfben hatalmas koncepciójú leszerelési javaslaton dolgozik, amely minden eddiginél messzebbmenő és részletesebb tervet készít elő. A negyven gépírásos oldal terjedelmű munkát beavatott körökben az egyedüli javaslatnak tartják, amely a leszerelési konferencia kudarcát megakadályozhatja.

Az angol miniszterelnök leszerelési javaslata öt évi hatállyal, határozott számadatokat sorol fel a szárazföldi, tengeri és légi haderőkre, valamint a hadianyagok és biztonság megállapítására vonatkozólag.

Két milliárd dollár bankjegyet nyomtat az amerikai kormány

Megkezdődött az infláció az Egyesült-Államokban. — A világtőzsdéken emelkedett a dollár kursusa

Londonból jelentik: Washingtonból érkezett hírek szerint, az amerikai kincstári hivatal megbízást adott az állami nyomdának 2000 millió dollár bankjegy elkészítésére.

A mai napon megkezdődött a dollár hivatalos jegyzését a világtőzsdéken. Nagy feltűnést keltett, hogy a dollárjegyzés ma magasabb, mint a krízis bekövetkezését megelőző napokon volt. Zürichben a dollárértést megelőző napon 5.15 és fél volt a jegyzés, ma 5.17 és féllel jegyezték hivatalosan a dollárt.

Bucurestiben a dollár árfolyama kurzus szerint a newyorki kifizetés vételénél 166 és fél, eladásnál 168. Ugyancsak a régi kurzuson vásárolja a Banca Nationala az effektív dollárt 164 és féllel, míg ezeknek eladási árfolyama 168.

Budapestben a magánforgalomban a dollár

7.45-ről 7.70-re emelkedett. Londonban 340-el jegyzik a dollárt.

Érdekes jelenség, hogy Bucurestiben a dollár stabilizációs kötvény árfolyama 38-ról 41 és félre emelkedett. Általában az összes értékpapírokban jelentős mértékű emelkedés mutatkozott, különösen a Banca Nationala részvényeiben, amelyek 3650 lejről 24 óra alatt 3950 lejre emelkedtek. Az aranypiacon ezzel szemben 4—5 százalékos áresés állott be, amit a kereslet csökkenésével magyaráznak. Aradon a magánforgalomban 170 lejt kértek a dollárért.

A dollár árfolyamának emelkedése annak tulajdonítható, hogy a ma nyilvánosságra került infláció híre még jutott el Európába. Bizonytalan, miképpen reagál a tőzsde erre a hírre, pénzügyi szakértők véleménye szerint, a kurzus újabb esése várható.

Kitiltják a német parlamentből a kommunista képviselőket

Anglia nem csatlakozott a Németországhoz intézett francia demarshoz. — Rendelet a német hadsereg új zászlójáról

Lengyelország még mindig Danzig közelében tartja csapatait

Berlinből jelentik: A Hitler-kormány erőlyesen folytatja azt az akciót, amelynek végső célja, hogy teljesen megtisztítsa az állam gépezetét a kommunista hivatalnokoktól. A kormány ma rendeletet adott ki, amellyel megtiltja a kommunista tisztviselők fizetésének kiutalását. Tervezetet készítenek elő, amellyel megakarják akadályozni a kommunista képviselőket jogaik gyakorlásában. A kommunista képviselők nem vehetik fel napidíjukat, a Reichstag ülésén nem vehetnek részt és szabad utazási jegyet sem állítanak ki számukra. A kormány egyébként rendeletileg megtiltotta, hogy a német vasutak a jövőben kommunista iratokat szállítsanak.

Londonból jelentik: A Daily Telegraph jelentése szerint

Anglia nem csatlakozik ahhoz a francia demarshoz, amelyet a francia kormány a német kormányhoz a kehl-i incidens ügyében intézett.

A Times megértőleg foglalkozik a kehl-i eseményekkel és megállapítja, hogy azoknak csupán belső indítókai voltak.

Az Emberi Jogok Ligájának német tagjai elhatározták, hogy beszüntetik a Liga németországi működését. Ezt az elhatározást azzal indokolják, hogy minden olyan intézkedésért elhárítják a felelősséget, amelyet külföldön az ő nevükben foganatosítanak és amelynek ők Németországban érvényt nem szerezhetnek.

Hindenburg elnök rendeletileg szabályozta a hadsereg zászlójának színét, amely fekete-fehér-piros lesz, a közepén vaskereszttel, a sarokból azonban elmarad a fekete-fehér-piros jelzés. A véderőminiszter zászlaja ugyanolyan lesz, mint a hadsereg zászlaja, de fehér-fekete szegéllyel. A rendelet értelmében a véderő tagjainak szolgálati sapkájukon ezenül cserfakoszoruban kis fekete-fehér-piros rozettát kell hordaniuk. A tábori sapkáról a cserfakoszorú elmarad.

A népszövetségi tanács tegnapi ülésén arra kötelezte Lengyelországot, hogy a danzigi kikötőhöz tartozó Westerklétteről haladéktalanul vonja vissza azokat a csapaterősítéseket, amelyeket a népszövetségi egyezmény rendelkezéseinek megszegésével Danzig közelébe szállított. A népszövetségi tanácsükésen jelenlévő Beck dr. lengyel külügyminiszter, kötelező nyilatkozatot is tett a csapatok visszavonására. Ennek ellenére, a lengyel katonai hatóságok nem hajtották még végre a kiürítést. A Danzigból Berlinbe érkezett jelentések

szerint a lengyel csapaterősítések még szerdán este is Westerklétten voltak.

Rómából jelentik: Illetékes helyen a legérelyesebb hangon cáfolják egy bécsi vasárnapi lap által forgalomba hozott azon szenzációt keltett hírt, amely szerint német nemzeti-szocialisták súlyosan inzultáltak, majd letartóztatták volna Cerutti berlini olasz nagykövet feleségét, Paulay Erzsit. A bécsi lap megbízhatatlanságát bizonyítja egyébként az is, hogy sem az inzultus megtörténtének helyét, sem az információk forrását nem tudják megjelölni. Illetékes körökben nagy felháborodást keltett ez a szenzációhajhászás és kijelentik, hogy ilyen, vagy hasonló inzultus sem az olasz nagykövet feleségét, sem a követség bármely tagját nem érte.

Jönnek a szeplők!

A tavaszi napsugár hatására megjelennek az első szeplők. Kezeltesse arcát kozmetikusnő által. Minden kényelmet megtalálja a

„COZMETICA“

szalonban (v. Petőfi-u. 2.) ahol arckezelés után elsőrendű munkaerők által, vizondolást, hajfestést minden színben, szőkitést, manikürt, egy helyben elvégeztethet. Olcsó bérletrendszer.

Revízió alá veszik a Lomási Erdőipar

Egy parlamenti interpelláció következményei -- Hogyan lett a háromszázmillió birságból tízmillió adóbirságát

Feltűnést keltő bucaresti-i jelentés érkezett ma Aradra, a pénzügyminisztérium egyik rendelete kérdésében. Nem kevesebbről van szó, minthogy a pénzügyminisztérium elrendelte, vizsgálják felül az Aradról Bucurestibe költözött Lomási Erdőipar R.-t. adóügyét. A vizsgálat a közeli napokban megkezdődik és annak során felülvizsgálják azt a hatalmas aktacsoportot, amelyet a néhány évvel ezelőtti levezetett vizsgálat alkalmával a Lomási ügyéről készítették.

Az ügy felülvizsgálása egy parlamenti interpelláció alapján történt. Néhány héttel ezelőtt Vlad Sándor nyugalmazott tábornok, aradi szenátor interpellált a szenátusban és kérdést intézett a pénzügyminiszterhez, milyen alapon egyezett ki a minisztérium a Lomási Erdőiparral az adóbirság kérdésében. Bejelentette, hogy tudomása szerint a vállalatot 300 millió lej birsággal sújtották és olyan információkat szerzett, amelyek szerint a minisztérium nemrégiben tízmillió lejre szállította le a birság összegét, amelyet a vállalat be is fizetett. Az interpelláció alapján Madgearu pénzügyminisz-

ter szigorú vizsgálatot rendelt el annak megállapítására, milyen alapon és milyen körülmények között történt ez a leszállítás.

Aradon nagy feltűnést keltett az újabb vizsgálat híre, amelyet többek között az egyik bucaresti-i lap is közöl néhány soros hivatalos pénzügyminisztériumi kommunikációban.

CORSO-mozgó mai műsora!

Richard Tauber

énekel. SZÓKE SZAKÁLL humorizál. LIEN DEYERS a szépséget képviseli. PETRA UNKEL a csodagyerek. IDA WÜST. GRETE NATZLER.

A JOURNAL KERETÉBEN ÖFELSÉGE MÁRIA KIRALYNE BESZÉL!

A szerelem melodiája!

MÁ délután 3 órakor:

Pléhkancellár!

MARK TWAIN híres, humoros korszatírása WILL ROGERS-el. — JEGY LEI S.

Értesítés!

A legkényesebb izlést is kielégítő jó ruhákat készít a mai viszonyoknak megfelelő árban

Dr. VAJDA IVANNÉ

922

v. Szabadság-tér 10. sz. i. em.

Németországból kiutasított zsidó családok érkeznek Cernautiba

Cernautiból jelentik: Tegnap több zsidó család érkezett a városba, akiket Németországból utasítottak ki. A csoport valamennyi tagja román állampolgár és eddig háborítatlanul élt Németországban. A Hitler-uralom elején összeírták a külföldi honos zsidó családokat, majd a napokban kiutasító határozatot kézbesítettek valamennyi családfőnek.

Azonnal el kellett hagyniuk Németország területét. Annyi idejük sem maradt, hogy értékeiket pénzzé váltsák, vagy butoraikat eladják.

Egész vagyonukat hátra kellett hagyniuk és anynyira szegényen érkeztek meg Cernautiba, hogy az izraelita hitközségnek kellett gondoskodni róluk.

Visszatoloncoltak egy Oroszországba szökött volt rendőrprefektust

Kémgyanus a volt prefektus, akit a szovjet öt hónapig tartott vissza

Kisenevből jelentik: Az orosz határrendőrség a napokban három egyént adott át a román határőröknek. Mindhárom hónapokkal ezelőtt szöktek át Oroszországba és a szovjet hatóságok, mint nem kívánatos elemeket, átadták a cetatea-albai román hatóságnak. A három egyén között volt Taureanu lelkes fia, aki még nemrégén rendőrprefektusi állást töltött be Keszarábiában. A hatóságok különösen tartják, hogy a volt rendőrprefektust nem toloncolták nyomban vissza Romániába, hanem öt hónapig vártak ezzel a lépéssel. Azt hiszik, hogy a prefektus időközben elvégezte Odeszszában azt az iskolát, ahol a kémszolgálatra készítik elő szakszerűen azokat, akiket különleges megbízatással külföldre küldenek ki. A volt prefektust társaival együtt a hadbírósnak adták át.

PAÁL JÓB riportregénye:

„A Habsburgok trón nélkül“

A Kálvária stációi Gödöllőtől Steenockerzeelig...

A kabinetiroda utolsó főnöke és IV. Károly utolsó titkára a svájci, madeirai, spanyolországi és belgiumi száműzetésről. — Mi volt az oka a király halálának? — Forradalom Lequietioban Zita miatt. — Utazás a halászköz bárkáján

Copyright. Minden jog fenntartva. Utánnymás tilos.

Polzer-Hoditz Artur gróf, a kabinetiroda utolsó főnöke, Borovicsényi Aladár, IV. Károly titkára, akit az októberi repülés után letartóztattak és Strizl-Arstadt báró dr., bécsi udvari ügyvéd, Zita és Ottó megüzemeltetett képviselője bocsájtották rendelkezésemre adataikat ehhez a riportomhoz.

1918. október 26-án érkezett meg IV. Károly Zitával Gödöllőre Schönbrunnba. A király gyermekei Gödöllőn maradtak. IV. Károly Bécsből Badenbe ment ki, ott volt akkor a főhadiszállás. Pesten október 30-án kitört a forradalom, a királyné sirögörcsökben feküdt. Csak másnap, október 31-én jöttek meg két autóval a gyermekek: *Ottó, Etelka, Róbert, Félix és Károly Lajos*. Az utóbbi mindössze nyolc hónapos volt. *Hunyady József* gróf főudvarmester elájuk ment Pozsonyig. A család Schönbrunnban lakott, csak Károly jött be egyszer-kétszer Bécsbe, a Hofburgba. November 11-én, egy nappal az osztrák köztársaság kikiáltása előtt, valamennyien Eckartsauban mentek.

Az eckartsaubi kastély hatvan kilométernyire van Bécsből, egykoron a tragikus sorsú királynak legkedvesebb tartózkodási helye volt. A környékbeli erdők tele voltak vadászokkal, akik veszélyeztették a közbiztonságot. A bécsi forradalmárok megakadályozták, hogy híveik élelmiszereket küldjenek ki Eckartsaubá és *Borovicsényi Aladár* kijelentése szerint napokon keresztül csak az került a királyi konyhába, amit IV. Károly vadászhat közben lőtt. Esténként sötétek voltak a szobák, mert nem volt petróleum, a villanyvezetékek drójtait pedig ismeretlen tettesek elvagdosták.

Ilyen körülmények között március első napjaiban *Strutt* angol ezredes — felsőbb utasításra-e, avagy a maga szakállára, ezt döntésként el majd egykor a historikusok — egyre erősebben követelte azt, hogy a királyi család sürgősen utazzék el Svájcba. Hivatkozott arra, hogy *gyanus elemek járnak fegyverekkel a kastély körül* és az erdő éjjel-nappal visszhangzott a lövöldözéstől. Károly engedett. *Strutt* ezredes erősen követelésére az osztrák kormány udvari szervezést bocsájtott egykori császára rendelkezésére és az „udvar“ március 23-án elutazott. A kis *Félix* főherceg súlyos betegen feküdt, őt csak néhány nap múlva vihettem ki Svájcba *Bellgarde* Gabriella grófnő, udvarhölgy. A királyi családot erre az útjára elkísérték: *Mária Jozefa* főhercegnő, a király anyja, *Schönborn Agnes* grófnő, udvarhölgy — ma *Borovicsényi Aladár* felesége — *Kerssenbrock* Theresia grófnő, a királyi gyermekek dadája, — ma is *Steenockerzeel*ben van — *Pallavicini* Crescensia örgrófnő, *Schorra* Imre fregattkapitány, szárnysegéd, *Ledochotsky* Vladimir gróf, ezredes, szárnysegéd, *Mares* udvari tanácsos, dr. *Benoni* kormánytanácsos, *Popovici* államvasuti főtanácsos, *Strutt* angol ezredes és 5 tagból álló szolgaszemélyzet.

Álmodozások és tervezgetések a genfi tó partján

IV. Károly első stációja a száműzetésben: *Wartegg*, a bodeni-tó partján. Egyszerű kis villában, amely Zita anyjának tulajdona, lakott rövid ideig a család. Innen hamarosan Pranginsba mentek át, ahol a genfi-tó partján már egy nagyobb villát béreltek. Hatalmas park vette körül a tipikusan svájci mintára épült házat. A hónapok lassan teltek, a királyt sűrűn keresték fel magyarországi hívei. Károly las-

san visszakapta kedvét, bizakodó és optimista lett. A pranginsi tartózkodás alatt születtek meg *Rudolf* és *Sarolta*. *Komoly tervek merültek fel a hazamenetelt illetően*. Megtörtént az első kísérlet: 1921. husvétján. IV. Károly idegen utlevéllel vasuton utazott el Bécsbe, onnan autóval Szombathelyig, majd Pestre.

A kísérlet nem sikerült.

A volt uralkodónak vissza kellett térnie Svájcba, de a svájci kormány most már azt kötötte ki, hogy tartózkodási helyét tegye át a pranginsi villából. Így költözött át a család *Hertenstein*be, a *vierwaldstätti* tó mellé. Az álmodo-

IV. Károlynak azért kellett meghalnia, mert nem volt pénze

Az osztrák-magyar monarchia utolsó császára és királya egy fillér nélkül a zsebében érkezett meg *Madeira* szigetére. Az angolok a sziget legdrágább hoteljében szállásolták el. És negyedik Károly táviratilag kért — kölcsönt *Hunyady József* gróftól. Nyolcszáz fontot kapott. Közben az entente megengedte, hogy a családja utána jöjjön.

Borovicsényi Aladár meghatottan mutat egy fotográfiát. Szürke ruhába megy lefelé a király a hajó hidján és kézen fogva vezeti a kis *Ottót*. Boldog, hogy a családja megérkezett. Az udvartartás tagjai ekkor már nem kaptak fizetést, mindenki „cavallier-szolgálatot“ teljesített. A család nem tudta fizetni a drága hotelszámlát... kapóra jött egy spanyol grand ajánlata: felajánlotta a királyi család számára a hegyek között fekvő villáját. A villa a nyári hónapok számára készült, hideg volt és nedves. Fűteni nem lehetett.

De köszönettel kellett fogadni az ajánlatot, mert — hotelre nem volt pénz.

Abban az időben dühöngött *Madeira* szigetén a spanyol-járvány és hiába figyelmeztették Károlyt arra, hogy költözködjék ki az egészség-

Az utazás rendszerint nem a legkellemebb, a vele járó lakhatási lehetőségek különösképpen gondot okoznak, de mindezek kellemessé válnak, ha Ön *Bucuresti*-i útjában, a *GRAND HOTEL*-ben száll meg *Calea Victoriei* 11. térszomszédságban a *Románia* legnagyobb áruházával az „*Aux Galeries Lafayette*“-el. Valóban ez a szálloda a legnagyobb kényelmet nyújtja, terjedelmes szobák, fürdő, hideg és meleg folyóvíz állandóan rendelkezésre áll, az összes szobákban telefon stb. s ami pedig a szórakoztatást illeti, rendelkezésre áll egy bár-étterem modern berendezéssel, kitűnő zene *Dinicu Grigoras* vezetésével és *Högnigsberg-Seidmann* jazz-zenekar. Az árak feltűnően mérsékeltek. A *Bucuresti*-i *GRAND HOTEL*-ben egy szobát bérelve minden kényelme és szórakozása biztosítva van,

napi 130 lei szobabér mellett.

zások azonban tovább tartottak és október 21-én *Rappersvillnél* autóba szállt a király, hogy a *dübenforfi* repülőtérre menjen. Itt ült abba a *Junkers*-géphez, amelyet *Zimmermann* bajor pilóta és *Fekete Örs* — ma *Budapest*en igazgatója az osztrák menetjegyiroda fiókjának — vezettek. *Czirák* József birtokán szálltak le, onnan mentek autóval *Pest* felé. De közben jött *Budaörs* és *Tata*... Aztán *Tihany*... Hogy itt mi történt, azt döntse el egykoron azok, akik oknyomozó történelmet írnak... IV. Károly a *Gloworn* angol torpedónaszád fedélzetére került. Csak *Gibraltárban* tudta meg, hogy *Madeira* szigetére szállítják.

telen villából, nem fogadhatta meg a jó tanácsot, mert — nem volt pénze. Megkapta a grippét és 1922. április elsején tüdőgyulladásban meghalt. A *funchali* kápolnában temették el.

Lequietiótól Steenockerzeelig...

Halála után a család csak rövid ideig maradt a szomorú szigeten. *Alfonzo* felajánlotta *Madrid* melletti kastélyát, az *El Pardo*-t Zita számára és a család ide költözött. Itt kereste fel az özvegyet a *lequietioi* halászköz egy küldöttsége, amely arra kérte meg Zitát: költözzön hozzájuk, a község ki fogja bérelni számára a falu határában fekvő kastélyt. A meghívást elfogadták és a család átköltözött *Lequietioba*. A kastély tulajdonosa azonban a bérletet felmondotta, mire a faluban valóságos forradalom tört ki. Zitának *San-Sebastian*ba hurcolkodtak és egy szerény hotel depandancében béreltek ideiglenes lakást. A *lequietioi* halászköz halálra keresték a kastély tulajdonosát, akit megfenyegettek, hogy rövidesen végeznek vele, ha a *Villa Uribare* bérletét nem adja vissza az elüldözött királyi családnak. Tárgyalások indultak meg és e tárgyalások során spanyol grandok, gróf *Guicho*-val az élükön, 600.000 pesetért örökáron megvásárolták a kastélyt. Zita könnyes szemekkel köszönte meg a nemeslelkűséget és

a királyi család a *lequietioi* halászköz fellebogozott bárkáján valóságos diadalmenetben hajózott vissza *San-Sebastianból* a kis *baszk* halászfaluiba.

Közben azonban *Ottó* megnőtt és gondoskodni kellett az iskoláztatásáról. *Löwenbe* került a *katholikus* gimnáziumba és a család kénytelen volt *Belgium*ban annál is inkább szállás után nézni, mert *Spanyolországban* is forradalmi szelek kezdtek fújdogni. Így esett meg, hogy *Marquis de Croix*, egy régi burgundi nemes család sarja, akinek ősei még a *Habsburgoktól* kapták címüket, felajánlotta a *steenockerzeeli* kastélyt Zitának számára. De kikötéssel. A kikötés az volt, hogy a familia csak — télen lakhat *Steenockerzeel*ben, nyáron tartozik azt visszaadni *Marquis de Croix*-nak.

Ottó 1929. októberében iratkozott be a *löweni* egyetemre és 1930. januárjában Zita egész családjával beköltözött a tizenhetedik században épült lovagvárba.

Hogy itt milyen az élet, azt már elmeséltem.

Hogy *Steenockerzeel* után még hány stációja lesz a *Habsburgok* tragédiájának, azt az élők nem tudhatják... De a *Kálvária* természete már olyan, hogy azon hosszú a szomorú stációk legiója.

(Folytatjuk.)

Súlyos büntetéseket helyez kilátásba a fertőző betegek kötelező gyógyításáról intézkedő új törvény

A legnagyobb tapintattal kell végrehajtani az egészségügyi miniszterium új rendeletét. — Ujabb részletek a radikális törvény rendelkezéseiből

Általános feltűnést keltett az *Aradi Közönlöny* legutóbbi számában közölt cikkünk arról az egészségügyi miniszterium által kiadott rendeletről, amely a Monitorul Oficialban már megjelent törvény alapján a fertőző nemibetegek kötelező orvosi gyógyításáról és ellenőrzéséről intézkedik. A rendelet értelmében a klinikák, a köz- és magánkórházak, a városi kerületi és a falusi körorvosok ingyenes kezelést kötelesek adni a hozzájuk forduló nemibetegeknek: az elhasznált gyógyszerek ellenértékét egy később megállapítandó módon maga az állam fedezi.

Amint megirtuk, az orvos egy kezelési könyvecskét ad minden nemibetegének, akit egyúttal az illetékes városi főorvosnál bejelenteni köteles. Amennyiben a beteg a kezelési kötelezettségét elhanyagolja, az orvost a rendelet kötelezi, hogy vegye segítségül az illetékes rendőrhatalóság beavatkozását is annak érdekében, hogy a fertőző beteget mielőbb valamelyik zárt kórházban internálhassák — a felgyógyulásáig.

Módunkban van az érdekes, radikális módon intézkedő rendelet szankcióit is ismertetnünk. Ezek szerint aki az orvosi figyelmeztetés ellenére sem kezelte magát, vagy más tudatosan megfertőz.

három hónaptól egy évig terjedő fogház-zal büntetetik.

Ugyanilyen büntetés alá esik például az a dáda, aki, nemibeteg lévén, betegségét a rábizott csecsemőre is átviszi; egyes esetekben ezért a gondatlan szülőket is megbüntethetik, akik kötelesek megvizsgáltatni azt, akire gyermekük szoptatását bizzák. Kiskorúaknál egyébként az orvosi kezelés a gyám, vagy a szülő kötelessége.

Az új törvény egyébként a nyilvános házak létesítését, illetve fenntartását 5000 lejtől 10.000 lejtig terjedhető bírsággal sújtja. Ven-

déglők, korcsmák, valamint hasonló intézmények rendőri felügyelet alatt álló nőket semmilyen formában nem alkalmazhatnak. Figyelemreméltó egyébként a törvénynek az az intézkedése is, hogy mindazok az állami tisztviselők, akik fertőző nemi betegségben szenvednek és nem kezelik magukat, *felmondás nélkül azonnal elbocsájtandók az állam, vagy bármelyik közintézmény szolgálatából.*

Cikkünk megjelenése után számos érdeklődés érkezett hozzánk a rendelet végrehajtásának módjaira vonatkozólag. Erre nézve megállapíthattuk, hogy a rendelet az ellenőrzésekre nézve részletes utasítást tartalmaz, a mely szerint az ellenőrző orvosoknak a legnagyobb orvosi titoktartással, udvariassággal és tapintatossággal kell eljárniuk minden egyes esetben.

Premier! SELECT. Premier!

Egy éjszaka magyala
(Glück über Nacht)

Németül beszélő operett-sláger.

Magda
Schneider

Hermann Thoma

Sz. öke Szakáll

Tavaszi újdonságok férfi- és női szövetekben, valamint selymekben

megérkeztek és azokat gyártáron árussítjuk.

Serilana

MINORITA-PALOTA 862

Meller Rózsi dr. a bíróság előtt

Kártérítést követel az önmerénylet idején letartóztatott logtechnikus az „Iria hadnagy” szerzőnőjétől — Az ügyész nem hiszi, hogy üldözési mániában szenved

Bécsből jelentik: A járásbíróság előtt tegnap kezdtek meg annak az érdekes kártérítési pernek a tárgyalását, amelyet Rothstock Ottó fogtechnikus indított Meller Rózsi dr. orvosnő ellen. A fogtechnikus ötszáz schilling megítélését kérte azért, mert a Meller Rózsi által megrendezett önmerénylet után az orvosnő olyan személyleírást diktált be a nyomozást

végző rendőrségnek, amely miatt őt a gyilkossági kísérlet gyanúsítottjaként letartóztatták. Az író ügyvédje kijelentette, hogy védence öntudatlanul adott olyan személyleírást, amely miatt a feljelentő bajba került. Tisztán a fantázia diktálta a személyleírás adatait. Az ügyvéd ezután a következő kijelentést tette:

— Meller Rózsi üldözési mániában szenved és nem ura cselekedeteinek. Védencem a legutolsó nyolc év alatt hat állítólagos merénylet ügyében tett rendőri feljelentést és minden esetben meg is indult a vizsgálat, persze eredmény nélkül. Meller Rózsi úgy érzi, hogy katasztrófák központjába került és ezért fordult hat esetben a rendőrséghez védelemért. A bíróság elmeorvosi megvizsgálását rendelte el.

Az ügyész erre kijelentette, hogy a védő előterjesztéseit nem lehet figyelembe venni, mert Meller Rózsi dr. éveken keresztül fontos hivatást töltött be, teljebbalóinak teljes megelégedésére. Azt sem hiszi, hogy üldözési mániában szenved, mert sohasem keresett fel pszichiátert, bajának gyógyítása végett. Az elnök a tárgyalást felfüggesztette s szünet alatt a felek megállapodtak abban, hogy megegyezést igyekeznek létrehozni.

Tűzfába csempészett dinamittal

akarják felrobbantani egy campolungi háztulajdonost

Bucurestiből jelentik: Campolungban Hart Henrik háztulajdonos lakásában tegnap dinamit-löveg robbant fel, amely szétvetette a ház falait és elpusztította a butorokat. A robbanás pillanatában szerencsére senki sem tartózkodott a szobában. A vizsgálat megállapította, hogy bosszuról van szó, mert a dinamit-patrónt egy fahasábban helyezték el és így csempészték be a szobába, ahol a fát gyanútlanul a tűzbe tették. A rendőrség a család ismerősei sorában keresi a tettest.

THERMOGÈNE
melegot fejleszt és leküzd a
köhögést, légszűrtöt, gripet, a
reumát és idegfájdalmakat.

Használati utasítás: A Thermogène-t a fájó helyre tenni és ügyelni, hogy a vatta teljesen a bőrön feküdjék. Erősebb és gyorsabb hatás elérésére elegendő, a vatát egy kevés vízzel vagy szeszszel megnedvesíteni.

Vezérképviselő: I. DILLAN
Bukarest, str. Pitar Mog, 4
NAGY DOBOZ: Lei 33
KIS " " Lei 22

A világ összes gyógyszerártaiban és drogueráiban kapható.

Három bécsi diákleány rejtélyes öngyilkossága

Halálos fogadalom, amely három fiatal életet követelt áldozatul

Bécsből jelentik: Liebscher Gréte tizenhét éves bécsi diákleány, titokzatos módon vált meg tegnap életétől. A diákleány, aki annak a gimnáziumnak volt a növendéke, amelyben apja tanári állást töltött be, tegnap este fél hétkor jókedvűen érkezett haza. Anyját nevetve ölelte át és bevonult szobájába, azzal, hogy ne bántsák, mert sok tanulnivalója van. Az apja, Liebscher János dr., a kora esti órákban érkezett haza. Amikor leánya szobájába be akart lépni, erős gázszag áramlott kifelé. A fiatal diákleány az asztal mellett ült, fakó arccal, megtört szemekkel. Az apja megdöbbenve látta, hogy gyermeke öngyilkosságot követett el. A hamarosan megérkezett orvos csak a beállott halált konstatálhatta.

A rendőrségi vizsgálat nem tudta megállapítani a diákleány öngyilkosságának okát. Az asztalon, amelynél Liebscher Gréte ült, egy lexikon feküdt. Sem levelet nem hagyott hátra, sem rokonaival, vagy barátjával nem követte életuntságának okát. Egy rokon vallomása azonban érdekes körülményt hozott napvilágra, Liebscher Gréte szoros barátságot tartott fenn két iskolatársnőjével.

A két barátnő öngyilkosságot követett el. Az egyik két hónappal ezelőtt, a másik a múlt héten vált meg életétől. A rokon ezért azt hiszi, — amit a rendőrség sem talál valószínűtlennek, — hogy a három barátnő együttesen elhatározta, hogy megválnak az élettől. A tizenhét éves Gréte volt sorrendben az utolsó, aki a halálos fogadalmat beváltotta.

A rendőrség tisztázni akarja a misztikus ügy minden részletét és ezért folytatja a vizsgálatot.

**INTERNATIONALE WAREN-CLEARING
GESELLSCHAFT**

(Nemzetközi áru-clearing-társaság)
„CAGERO” S. A. R. BUCURESTI

Aradi iroda:

Bul. Reg. Maria (Andrássy-tér) 17. Telefon 615

HIREK

Rosszul végződött

Az ember sokszor vállalkozik egy-egy baráti szivességre, s azután a végén derül ki, hogy alaposan ráfizet a szivességre. Nem beszélünk itt holmi váltószíralásokról, amelyek hajdanában, régen divatban voltak. Manapság csak az vállalkozik váltószíralásra, akinek ugy sem fogadják el az aláírását. De vannak más téren is baráti szolgálatok, amelyek legalább is olyan kellemetlenül végződnek, mint a váltószíralás. Elrettentő példaképpen mondok el az alábbi kis esetet.

Szimpla kis gyermektartási per volt, amelyet a közrend egyik derék őrzője indított meg. A beperelt azonban nem hagyta magát, elvégre a mai fizetések mellett egy-egy boldog pásztoróraért havi ötszáz lej fizetni kassá sok. Addig keresett barátai között, míg ráakadt egyre, akit ugyancsak intim kapcsolatok fűztek a pereskedő nőhöz. S nagy diadallal jelentette be tammak a jóbarátot, aki vállalkozott arra, hogy őszintén elmondja a bíróság előtt azokat a bizonyos intim kapcsolatokat. Csak azt kérte, tartsa titokban az egészet, nehogy megtudja a felesége, mert egész családi háborúság keletkezne az esetből.

Elérkezett a tárgyalás napja. Ott állott ma a bíróság folyosóján a két jóbarát és egyik sem sejtette, milyen kellemetlen következménnyel lesznek az ügynek. Végre beszólították őket és a jóbarát habozás nélkül megtette vállomását és büszkén közölte, hogy ő is sürü látogatója volt a hölgynek. Mire a leány ügyvédje a következő beszédet vágta ki:

— Tekintetes törvényszék! Miután a tanu is teljesen beismerő vallomást tett, bejelentem, hogy a gyermektartási per órá is kiterjesztem és most már azt kérem, ítéljék el közösen őket az ötszáz lej fizetésére.

A két jóbarát egymásra nézett, a tanuból lett alperes szája tátva maradt. A bíróság pedig elhalasztotta a tárgyalást és legközelebb dönt a meglepő ügyben. Kint kétségbeesetten kérdezte a tanu a barátjától:

— Most mit mondjak a feleségemnek...?
Hát érdemes baráti szivességet tenni...?
(—rosi.)

— IDŐPROGNÓZIS: Meleg és többnyire derült idő várható nyugati légáramlással.

Aradvárosi mozik műsora

5. negyed 8 és negyed 10 órakor:

CENTRAL MOZGÓ: ASSZONYOK ÖRÖME — ASSZONYOK VESZÉDELME. A század legszexuálisabb kulturképe, a legégetőbb női problémáról. A klinikai felvételek a zürichi tudományegyetem klinikáján készültek. — Ezt megelőzi az UFA két hangosfilmje, u. m.: **TÁNCOLÓ FÁK** (Erdőirtás és facsuszítás) és **MÉDVEVADÁSZAT A KÁRPÁTOKBAN**, amely Erdély vadregényes vidékein lett megörökítve.

SELECT MOZGÓ: Premier. EGY ÉJSZAKA ANGYALA (Glück über Nacht). Operettláger. **ABRAHÁM PÁL** zenéje. Főszerepben: **MAGDA SCHNEIDER, HERMANN THIMIG** és **SZÓKE SZAKÁLL**.

Délután 3 órakor 8 lejjel:

A LEGSZEBB KALAND. Énekes vigiáték a **SELECT MOZGÓ**-ban.

— Franciaország katonai attasét küldött Moszkvába. Párisból jelentik: A francia kormány Mandras ezredeset moszkvai katonai attasének nevezi ki. A világháború óta ez az első eset, hogy Franciaország katonai attasét küld Oroszországba.

— **A MAGYAR FRONTHARCOSOK BURGENDLAND VISSZAADÁSÁT KÉRIK AUSZTRIÁTÓL.** Budapestről jelentik: A március 15-iki ünnep alkalmából Perley Lajos, a független frontarcosok vezére kétszáz főnyi küldöttség élén megjelent az osztrák követségben, ahol memorandumot nyújtott át. A memorandumban — a régi osztrák-magyar fegyverbarátság és a két nemzet multjára hivatkozva — arra kéri az osztrák követet, hogy járjon el kormányánál, annak érdekében, hogy Ausztria önkéntesen visszaadja Magyarországnak Burgenlandot.

— **A pénzügyigazgatóság felhívása a fellebbező háztulajdonosokhoz.** Jelentettük már, hogy a pénzügyminiszter a házádkivető bizottság első ülését e hó 20-ikára halasztotta. A pénzügyigazgatóság újból közli, hogy a fellebbezési bizottság e hó 20-ikán délután 4 órakor a 12. számú teremben tartja első ülését és az, aki március 11-ikére kapott idézést április 11-ikén, akit 13-ikára idéztek az április 12-én, akit e hó 14-ikére idéztek, az április 19-ikén, akit e hó 15-ikére idéztek, az április 19-ikén, akit e hó 16-ikára idéztek, az április 20-ikán, akit március 17-ikére idéztek, a jövő hó 21-ikén, akit e hó 19-ikére idéztek, az április 22-ikén jelenjen meg a fellebbezési tárgyaláson, még az esetben is, ha nem kapná meg az új idézést.

— **Grigorie Filipescu előadást tart Aradon.** Grigorie Filipescu, az ismert nevű politikus, a romániai konzervatív párt szellemi vezére, vasárnap délelőtt fél 12 órai kezdettel előadást tart az Astra-kultúregyesület rendezésében, a Kulturpalotában: „Merre halad a világ...?” címmel. Az előadás iránt főleg politikai körökben érdeklődés nyilatkozik meg.

— **Előléptetett aradi mérnökök.** A hivatalos lap legutóbbi száma egész sor előléptetéseket közöl, amelyekkel az állami és közigazgatási szolgálatban álló mérnökök léptek elő egy rangfokozattal. Az előléptetettek között két aradi név szerepel. **Ispravnicu György CFR** igazgatót, aki elsőosztályú műszaki osztályfőnök rangját töltötte be, másodosztályú osztályfőnökké léptették elő. A vármegyei mérnöki hivatalnál szolgálatot teljesítő **Medeanu János mérnököt** szintén egy osztállyal léptették elő.

Női és férfi lehérművek

legszebb kivitelben, legolcsóbban

KOZSINEKNÉ lehérművarrodájában készülnek

Arad, Str. Brancovici (Lázár Vilmos-u.) 1. sz.

— **Fokozzák a munkát a grivitali vasúti műhelyekben.** Bucurestiből jelentik: A CFR vezérigazgatósága elhatározta, hogy a Grivita-műhely munkássága az eddigi heti 40 óra helyett 44 órát dolgozik, mivel ilyen módon akariák lehetővé tenni a munkásság számára, hogy a sztrájk s az ezzel kapcsolatos események során elmulasztott munkateljesítményük miatt ért kereseti csökkenést pótolják.

— **AZ ORFEUSZ-ELŐADÁS SZEREPLŐI** március hó 17-ikén, pénteken délelőtt 11 órakor tartják első közös olvasópróbájukat a Bridge-szalonn szokott helyiségében. Az újságírószervezet rendezősége ezúton kéri tisztelettel a magánszereplő hölgyek és urak pontos megjelenését.

— **A rendőrkvesztör erélyes rendelete a kocsiforgalom szabályozására.** Az Aradi Kereskedelmi Testület — mint azt az Aradi Közlöny megírta — küldöttségileg kereste fel dr. Moga Romulus rendőrkvesztort, hogy szabályozza a hetivásárookra jövő parasztszekereket. Moga Romulus dr. ma délelőtti erélyes intézkedéseket léptetett életbe annak érdekében, hogy a rendszertelenül közlekedő parasztszekerek a jövőben betartsák a számukra kijelölt utirányt.

Migrén, fejfájás ellen kérjen orvosától Algosan pasztillát.

— **Érdekes pereskedés egy kisjenői házvétel körül.** Érdekes kisjenői per került ma az aradi törvényszék elé. Csordás Mihály kisjenői gazda és felesége perelték Grencsner Bélát, akitől 120 ezer lejért házat vettek és még sem tudták beköltözni új házukba, mert a régi tulajdonos ott lakott és nem volt hajlandó kiköltözni. A per folyamán azután kiderült az érdekes eset. A házat Grencsner Gál Gergelytől vette, aki azonban azzal a feltétellel adta neki, hogy ingyen benne lakhat. Ezt a jogot azonban nem állapították meg szerződésben, sőt nem jegyezték be a telekkönyvbe sem. Ennek dacára Gálék nem voltak hajlandók kiköltözni a házból. Az ügy ma került a bíróság elé, amely megállapította, hogy Gálék semmivel sem tudják igazolni haszonélvezeti jogukat és ezért kötelezte őket arra, hogy tízenöt napon belül költözzenek ki és adják át a házat az új tulajdonosnak.

Husz aradi hités könyvelő

delegálását kéri az adókövetések tárgyalására

Az aradi hités könyvszakértők egyesületének legutóbbi választmányi ülésén többen szóváltatták azt, hogy a hivatalos eljárás alatt levő ügyekben nem veszik igénybe a hités könyvszakértők tevékenységét, pedig azt a törvény előírja. Elrendeli ugyanis a törvény, hogy nemcsak a csődöknel és kényszer-egyezségeknél, hanem minden kereskedelmi ügyben szükséges a könyvelést a hités könyvszakértőkkel felülvizsgáltatni. A törvény azt is tartalmazza, hogy minden vállalat, amelynek ötszáz ezer lejnél nagyobb az alaptőkéje, az évi mérlegét köteles hités könyvszakértővel jegyeztetni. A jótékony egyesületek, a gondnokoltak és a közbirtokosságok számadásait évenként legalább egyszer hités könyvszakértőknek kell megvizsgálni. A választmány elhatározta, hogy a fenti ügyek elintézésének sikere érdekében az aradi törvényszék főelnökéhez, valamint a Kereskedelmi és Ipar-kamarához fordul. A választmány végül kijelölte azt a husz aradi könyvszakértőt, akit a bucuresti-i központ által a pénzügyminiszteriumnak oly célból ajánl, hogy az adóvallomások szakszerű ellenőrzését velük végeztesse a pénzügyi hatóság.

— **Nyomozás folyik egy lórugas következtében meghalt curtici-i gazda ügyében.** Tegnap az esti órákban az aradi közkórházban meghalt Julean Constantin curtici-i gazda, akit még március 6-án eszméletlen állapotban szállítottak be Curticioról. Amikor a gazdálkodót a közkórházban elhelyezték, hozzátartozói úgy informáltak az orvosokat, hogy lórugas következtében sebesült meg Julean Constantin. Kezelés alá vették, azonban a gazdálkodó a fejrugas következtében tegnap elhunyt. Miután az aradi rendőrség előtt nem ismeretesek a gazda sebesülésének körülményei, az ügyben bevezették a vizsgálatot. Jonescu dr. törvényszéki orvos kérte a rendőrséget, indítsa meg a nyomozást a gazdálkodó halála körülményeinek megállapítására. Az aradi ügyészség elrendelte Julean Constantin holttestének felboncolását.

Artin hashajtót kérjen orvosától.

— **Ítélet egy felfordult autobusz ügyében.** Kincses Mihály aradi autobusz-soffőr állott ma a büntető bíróság előtt, gondatlanságból okozott súlyos testisértséssel vádolva. A soffőr utasokat szállított az Erdős Gyula tulajdonát képező autobuszon és Világos közelében a kocsi felfordult, az egyik utas: Ivan János kartörést szenvedett. Megindult az eljárás Kincses ellen, aki a mai bírósági tárgyaláson elmondotta, hogy az autobusz ócska, használt gép volt, amelyet javítani kellett volna. A tulajdonos azonban nem akart rá pénzt költeni. A szerencsétlenség is a kocsi régi volta miatt történt. A bíróság az enyhítő körülmények figyelembevételével 15 napi elzárásra és 500 lej pénzbüntetésre ítélte, az ítélet végrehajtását azonban három évre felfüggesztette.

— **A has teltsége, májtájéki fájdalmak, emésztési nehézségek, gyomorbelihurut és sárgaság** a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által megszüntethetők és az agy, a szem, tüdő vagy szív felé irányuló vértúlulások ellenjavulható. Gyomor- és bélspecialisták igazolják, hogy a Ferenc József vízzel, különösen az idő életmód következtében jelentkező bajoknál, nagyon kedvező eredményeket érnek el. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **Bonyodalom egy autó árverése körül.** Az egyik aradi adóhivatal szerdára tűzte ki az árverést egy ismert aradi autótulajdonos gépkocsijára, ment az illető negyvenezer lej adóval tartozik. Az árverésnek szerdán délelőtt fél tízkor kellett volna végbemenni, azonban az autótulajdonos korán reggel elment gépkocsijával együtt és a hatósági közeg a kiírt időpontban nem találta otthon. A meghirdetett árverésen senki sem jelentkezett és emiatt csak az adóhivatal birt volta az autóra reflektálni. Az ügyben érdeklődünk a pénzügyigazgatóságon, ahol azt a felvilágosítást adták, hogy ilyen esetben a rendőrséget értesítik a gépkocsi leszerelése végett és aztán az adóhivatal raktárából árvereztetik el az autót.

SAMSON uriszabó Arad, v. Sa-Tavaszi öltöny és felöltő szövetajánlásaival beérkeztek lacz-u. l. sz. Modern szabás! Méretekelt ár!

Stiaszny József ünneplése

Hetven leveli ezüstkoszorút nyújtott át a tisztviselők és munkások küldöttsége a hetven éves gyárosnak

Meleg és bensőséges ünneplésben részesítették ma nagyszámu barátai és tisztelői Arad iparostársadalmának közbecsülésben álló tagját, idősebb Stiaszny Józsefet, hetvenedik születésnapja alkalmából. A Stiaszny-gyár tisztviselői és munkásai küldöttségileg keresték fel a gyár megalapítóját és szívből fakadó szeretettől áthatott szavak kíséretében, egy remekbe készült, hetven levelből álló ezüstkoszorút nyújtottak át idősebb Stiaszny Józsefnek. A küldöttséget Filipszky Mihály és Lammerth József vezették, akik ünnepi beszédben méltatták a gyáralapító érdemeit. Stiaszny József meghatottan köszönte meg a spontán szeretetnek ezt az őszinte megnyilvánulását. Az idős gyárost hetvenedik születésnapja alkalmából még számosan halmozták el jókívánságaikkal, ezek között a Stiaszny-gyár korbélán belüli alakult sportegyesület, az USA küldöttsége is, amely jókívánságaival együtt, diszoklevelet nyújtott át szeretet tisztelet elnökének.

TÖMEGESEN TARTÓZTATJÁK LE OROSZORSZÁGBAN AZ ANGOL ÁLLAMPOLGÁROKAT. Londonból jelentik: A külügyminisztériumba érkezett jelentések szerint Oroszországban tegnap újabb letartóztattak angol állampolgárokat. Simons külügyminiszter nyomában utasítást adott a moszkvai angol követnek, hogy a szovjet külügyi népbiztosságtól kérjen felvilágosítást az angol állampolgárok tömeges letartóztatása miatt.

Temetés. Vass Barna városi mérnök temetése ma, csütörtök délután négy órakor lesz a felsőtemető halottsházából.

Baleset érte Apponyi Albert gróf öccsét. Budapestről jelentik: Gróf Apponyi Alfréd, a nemrég elhunyt Apponyi Albert gróf öccse, a Sándor-uccában megszuozott s olyan szerencsétlenül esett el, hogy szanatóriumba kellett szállítani, ahol az orvosok megállapították, hogy állapota rendkívül komoly.

Gyilkosság miatt letartóztattak egy magyar egyetemi hallgatót. Innsbruckból jelentik: A rendőrség letartóztatta Horváth János egyetemi hallgatót, aki Lente községben, Zalamegyében született. Az egyetemi hallgató elmondta, hogy 1931. év december utolsó napján meggyilkolta Schöberl autóvezetőt. A rendőrség megállapította, hogy az egyetemi hallgató vallomása megfelelő a valóságnak. Innsbruck mellett, St. Veidtenben 1931. év Szilveszter éjjelén meggyilkolták Schöberl Lípót 45 éves autóvezetőt, akinek pénztárcáját is ellopták. A rendőrség őrizetbe vette Horváth Jánost és beszállította az ügyészség fogházába.

Négyezer kakas tintetésre készül a svájci kormány ellen. Bernből jelentik: A boldog Svájc is nyögi a világhoz és eddig különösen két foglalkozási ág: a mezőgazdák és az idegenforgalmi szakma képviselői fordultak minduntalan segítségért a kormányhoz. Most azonban jelentkeztek a svájci baromfitenyésztők is és kijelentették, hogy őket is az agráriusokhoz kell sorolni és hogy olcsó baromfiesség kiutalását követelik. A kormány elutasította kívánásukat, mire a tyuktenyésztők összeültek Friborgban, tanácskoztak egyet és megszóvegezték ultimátumukat a kormányhoz: „Amennyiben a kormány záros határidőn belül nem teljesíti követelésüket, akkor egy és ugyanazon a napon, meghatározott órában 4000 svájci tyuktenyésztő jelenik meg a berni minisztérium előtt s mindegyik elhozza magával legjobbhangu kakasát. Négyezer kakas kukorékolása addig meg fogja akasztani a munkát, amíg kívánásukat nem teljesítik”. — A kormány erre a nem éppen mindennapi ultimátumra távirattal felelt és a táviratban kérte a derék tyukászokat, hogy álljanak el „bejelentett brutális rendszabályuktól”, mert a kormány megbízott már kiküldött szakembereket, hogy a kérdést közös megbeszélésre elintézzék.

Az aradi Ipartestület március hó 19-én tartja rendkívüli közgyűlését, amelyet határozatképtelenség esetére március hó 26-ikára is egyben összehívtak. Az ipartestületi rendkívüli közgyűlésen, amelynek kezdete déli 12 óra, az Iparos Otthon helyiségében, elnököt és társelnököt, előjáróságot, számvizsgáló-bizottságot, valamint ügyészeket választanak. Ertesztésünk szerint elnöké Feier István autóbusszállalkozót, társelnökké pedig Kron Lénárt építész jelölik.

— A Gutenberg-dalkör hangversenye április 2-ikán, a Kulturpalotában. 60 tagú vegyeskar, 30 tagú zenekar. A műsoron Wagner, Beethoven, Mendelssohn és Verdi zenekarral kísért karművei szerepelnek. Konferál: Fekete Tivadar.

— **Hatóság megsértéséért elítélték a muscai bírót.** Hatóság megsértéséért került ma az aradi törvényszék második szekciója elé Calb Demian, Musca aradmegyei község bírása, aki — a vádirat szerint — a nyomozást végző csendőröket súlyosan megsértette. A községi bírót Fernecan János csendőrőrmester jelentette fel és a feljelentés szerint 1932. októberében a csendőrőrmester egy közcsendőr kíséretében megszökött párnakacsempészt nyomozott, amikor a sántés történt. A nyomozás számai Musca községbe vezettek, ahol azt is megállapították, hogy a megszökött csempész Calb Pál, a bíró egyik rokona. A gyanúsított lakásán házkutatást tartottak, de nem találták meg sem Calb Pált, sem a párnakát. Ekkor a községvárosa mentek és itt fogadta őket a bíró, aki sértő szavakkal árasztotta el a csendőröket. A bíró tagadta a vádat, a csendőr azonban ellene vallott. A törvényszék bűnösnek mondotta ki a községi bírót, akit ezer lej pénzbüntetésre ítélt.

— **Rendőrségi hírek.** Ma délelőtt az aradi rendőrségen feljelentést tett Zaha János livádiai lakos, akitől különféle értékesebb baromfiakat loptak el. — Almásdi Gábor Strada Russu Sirianu-ucca 5. szám alatti lakos feljelentést tett Bahner Károlyné ellen, aki őt a nyílt uccán inzultálta. — Vasa Ferencné Strada Eminescu 3. szám alatti lakos feljelentést tett ismeretlen tettesek ellen, akik távollétében behatoltak lakásába és onnan több ezer lej értékű ruhaneműket loptak el. — Holänder Emilné Bulevardul Dragalina 16. sz. alatti lakostól tegnap az esti órákban a lakás erkélyéről ismeretlen tettesek sonkát, zsírt és egyéb élelmiszer-cikket vittek el. Az aradi rendőrség az ügyekben bevezette a vizsgálatot.

Másfél pengős lopásért tartóztatták le Kliegel Róbertet, a lemosvári származású ál-filmrendező, akinek lelovéséről terjedtek el hírek

Budapestről jelentik: A rendőrség megállapította, hogy Kliegel Róbert filmrendező nem lőtték agyon a biharkeresztesi határállomáson és jelenleg Budapesten él. A filmrendező, akit Aradon is jól ismernek különböző szélhámosaival kapcsolatban s akit összetévesztettek valakivel Biharkeresztesen, most ismét Budapestent tünt fel egészen váratlanul. Magyarazatot nyert az is, hogy az utóbbi időben miért nem adott életjelet magáról: *egy hónapot ült a Markóban.* Kedden Budán egy kis korcsmában együtt mulatott egy társasággal és közben másfél pengőt adott neki, hogy cigarettát hozzon számukra. *Kliegel a pénzzel azonban megszökött.* Ma újból megjelent a korcsmában, ahol a vendéglős felismerte, rendőri hívatott és a személyazonosság megállapításánál derült ki, hogy a másfél pengős tolvaj Kliegel Róbert ál-filmrendező volt. A bíróság azért ítélte egy hónapi büntetésre, mert tisztí főorvosnak adta ki magát és bérházakban hivatalos szemlét tartott. A házmeistereket rendszerint 5—10 pengő pénzbüntetésre ítélte az illemhelyek tisztálaltsága miatt és a büntetést azonnal ki is fizettette velük. Ezt a büntetést kellett kitöltenie a Markó-uccai fogházban.

— **Fáje a gyomra?** Nincsen 16 étvágya? Bélműködése rendetlen? Székrekedésben szenved? Nyugtalanul alszik? Ideges és fáje feje? Használjon dr. Földes-féle SOLVO pirulát. Egy doboz ára 20 lej. Dr. Földes Béla gyógyszerésze.

*** URANIA ***

MA, CSÜTÖRTÖKÖN 5, 1/8 és 1/10 órakor
Aradon premier

Köpenicki kapitány
A XX. század leg szeniáltebb kalandora

DÉLUTÁN 3 ÓRAKOR MAJNÉ 8.— leí átlagos helyárakkal

Jack London szenzációs regénye

A tengeri farkas
Milton Sillis utolsó filmje.

Jön: Karamazoff testvérek Fritz Kortner
Anna Sten.

Lepkeszárnyra írta végrendeletét egy amerikai milliomos

Fantasztikus örökségi per Csikagóban

Csikagóból jelentik: Fantasztikus öröksődési pör foglalkoztatja az itteni hatóságokat. Michigan tóparti kastélyában nemrégiben elhunyt egy Jack Simons nevű dollármilliomos hírében álló külön agglégény, aki élete utolsó esztendejében teljesen visszavonultan élt a külvilágtól. A dúsgazdag öreg, aki valamikor nagyszabású gyapotültetvények értékesítése által szerzett hatalmas vagyont, minden idejét pazar lepkegyűjteményének gyarapítására szentelte. Kastélyában egész szobasorok állottak az üvegszekrényekben őrzött és a szírvány minden színében pompázó tüneményes pillangók gondosan preparált példányainak rendelkezésére s a gyűjteményben nemcsak az európai és az amerikai, de a délamerikai és ausztráliai lepkefajok is majdnem minden példányuk képviselve volt.

Akadáltak közöttük bíborszínű, törpe pillék és ezüstfőbőr óriáslepkék is és sokszáz különböző fajtájú szárnys rovarok között egyedül az agg Simons ismerte ki magát. Amikor a lepkegyűjtemény milliomos meghalt, egyszeriben megindult az oldalági rokonok rohama a ropant értéket képviselő vagyont megszerzéséért. Lázasan kutattak a végrendelet után és bár fenekestől felforgatták a tóparti kastélyt, Simons írásbeli végrendeletének sem ott, sem a hatóságoknál nem akadtak nyomára. A kárvallott örökösök, akik már-már belenyugodtak abba, hogy a hátrahagyott vagyonnak csak egy töredékét kapják meg kötelees rész címén, végül is felosztották egymás között Simons ingóságait, többek között hatalmas lepkegyűjteményét is.

Simons egy fiatal unokaöccse, John Hawler tulajdonába került a braziliai Apollo nevű pillangók egy valóságos mammut-példánya, amelynek nagysága megközelíti a negyed métert. A fiatalember üres óráiban vizsgálgatni kezdte a rovarvilágnak ezt az egzotikus példányát és legnagyobb meglepetésére, a hófehér szárnyak himporán különös hieroglifákat fedezett fel, amelyekkel nyilván hajszáivékony tüvel véstek az óriási lepkeszárnyakra. A feljegyzés röviden Simons elveszettnek hitt végrendeletét tartalmazta és szó szerint a következőképpen hangzott: „Az, aki hozzátartozóim közül ezt a feljegyzésemet elolvassa, örökl minden vagyonomat”. A lepkeszárnyakra írt végrendelet felfedezője, John Hawler tehát egyedüli és kizárólagos örökösévé lett dúsgazdag nagybátyjának, mert az amerikai törvények értelmében a végakaratot nem szabályozzák törvényes korlátozások s az bármilyen formában közölhető az utódokkal.

— **Az osztálysorsjáték mai húzásának eredményei.** Bucurestiből jelentik: Az osztálysorsjáték mai húzásán a következő számú sorsjegyek nyertek: hatvanezer lejt: 34119, 60820; huszezer lejt: 32530; tizenötezer lejt: 4695, 10046, 66939 és 28251. Holnap, a húzások utolsó napján kerül sor a nagy, ötnillió prémiüm kihuzására is, amelyet az utolsó nap kihuzott szám tulajdonosa nyer majd el. Így érthető, hogy a holnapi húzás iránt a szokotnál is nagyobb az érdeklődés. Egyébként a nyerő számokat telefonon kaptuk és így azokért természetesen felelősséget nem vállalhatunk.

A német nőegylet teadélutánja március 19-én, vasárnap délután 5 órakor lesz az Iparos Otthonban.

A német nép tízéves kulturális munkája

Szabó Sándor dr. előadása a Kölcsey Életiskolában

Minden ember lelke titokzatos rejtély, mely írókat, művészeket, tudósokat kutatásokra izgat. A népek kollektív lelke még nagyobb titok. Művészek fantáziájának sejtései, multak és jelent boncoló tudósok ismertetései sugárkéveket hintenek egy nép alkotó és bontó erőinek misztériumába, de a megfejtett titkok nyomában újak jelentkeznek a sorsjelenések hol eltakart, hol kibontakozó törvényszerűségében. Törvényszerűség van abban a német titokban is, mely most nemcsak a hivatásos diplomátákat, hanem az élet értelmével törődő egyszerű elméket is foglalkoztatja.

Ezt a titkot bontogatta az este közel egyórás előadásban a Kölcsey Életiskola dobogójáról az Iparos Kulturház termétfoglalant nagy közönség előtt ötletes fantáziával és a társadalomtudományban kitünően tájékozott ismeretekkel Szabó Sándor dr. A német népek csak tíz esztendei alkotásait pergette filmszerűen végig a hallgatók lelke előtt és mindenki osztozott előadásában vezető gondolatában, hogy Németországot a néplélek gazdag termékenysége, céltudatos fegyverzettsége és a kutató munkában csüggedést nem ismerő kemény akarata tartja az emberiség fejlődésének élén. Szabó előadása a modern tudós értékes stílusa: tárgyyszerű az igazságokban, kénszerű a gondolatok megelevenítésében. Feszült figyelemmel hallgatták, amint végigvezette a hallgatókat a német tudományos és technikai élet birodalmán. Megismertette a legjellegzetesebb alkotásokat, melyekkel Németország a háborút követő tíz esztendőben visszanyerte vezető helyét a nemzetek között. A közlekedési eszközök tökéletesítése, úgy a szárazföldi lokomotivoknál, mint a légi járműveknél (G. 38, Do X., Zeppelin), a világ legmodernebb kereskedelmi flottájának megteremtése, a rádiótechnika terén egyre növekvő befolyása, a német nagyipar leghatalmasabb reprezentánsainak, az I. G. vegytrösztnek és a Krupp-acélműveknek mai teljesítményei igazolják, hogy a technika terén Németország az első helyen áll. Annak jellemzésére, hogy szociális téren se maradtak tétlenek, szolgálnak például olyan intézmények, mint a nürnbergi tejgazdaság és a drezdai gyermekklinika. A modern építészeti irány is Németországban találta meg kiindulópontját, mely a hamburgi Chilehaustól a berlini Shellhaus-ig mintaképpül szolgál a mai Bauhaus-stílusnak.

A háborút követő esztendőök nélkülözése dacára Németország a lipcsei Messe jelentőségét még megsokszorozta és számos világkiállítást is rendezett, mint a drezdai higiéniai, a berlini építészeti kiállítást. Hallatlan áldozatkészséggel folytattak német tudósok régészeti kutatásokat és teremtették meg a berlini Pergamon-muzeumot, mely az egész világon ritkítja páriját. A természettudományi kutatásoknál mutatkozik meg legfényesebben a német teremtmény, mint Albert Einstein és May Planc-nak az egész világszemléletet új alapokra fektető elméleteiben.

Még két előadásra hívja a Kölcsey Életiskola a művelt aradi közönséget az Iparos Kulturházba. Jövő szerdán a romániai magyar irodalom kiváló képviselője: Szentimrei Jenő fog a modern irodalom utjairól beszélni.

SPORT KÖZLÖNY

A magyar első profiligála listavezetője a Ferencváros

A Hungária vasárnapi veresége következtében a harmadik helyre esett vissza. — Vienna vezet az osztrák profibajnokságban

A vasárnapi forduló legnagyobb meglepetése kétségtelenül a bucaresti-i CFR veresége az autszejder Soimitól volt, de érdekesség tekintetében ez után azonnal a Hungária debreceni csatavesztése következik. A keddi lapszámunkban részletesen beszámoltunk a Bocskai győzelméről és az eddigi vezető Hungária debreceni pontvesztésére élre segített nagy riválisát, a Ferencváros csapatát, sőt még az Újpest is a Hungária elé került. Az élcsoport most méginkább összekerült és hatalmas küzdelem fog megindulni a büszke bajnoki címért, amelyre mind a három csapat, a Ferencváros, Újpest és a Hungária egyforma eséllyel pályázik. Az előjelek után ítélve, az az együttes fogja elvinni a pálmát, amely a derbyben a legtöbb pontot szedi össze. A három nagy csapat között a III. ker. FC csapata következik jelentős ponthátránnyal, majd a formájában visszaesett Budai „11” következik. A Bocskai csak a hatodik helyet tudna magának biztosítani. A további csapatok között a Kispest veresége ki magának a legjobb helye-

zést, Hetedik a Nemzeti, a Szeged FC, Attila előtt. A kiesési zónában a kaposvári Somogy és a Soroksár fekszenek, mindkettőnek súlyos a helyzete. Itt közöljük az I. profiligála táblázatát, a legutóbbi forduló eredményeinek alapján:

1. Ferencváros	14	10	3	1	57:14	23
2. Újpest	14	10	3	1	58:20	23
3. Hungária	14	9	4	1	51:18	22
4. III. ker. FC	14	8	3	3	33:23	19
5. Budai „11”	14	6	4	4	27:29	16
6. Bocskai	13	5	3	5	23:22	13
7. Kispest	14	3	5	6	28:41	11
8. Nemzeti	14	4	3	7	24:36	11
9. Szeged	14	4	3	7	21:34	11
10. Attila	14	3	1	10	18:35	7
11. Somogy	14	1	3	10	16:44	5
12. Soroksár	13	2	1	10	20:59	5

A második ligában a Vasas vezet. Az amatőröknel a Törekvés még mindig listavezető 31 ponttal, 2. Elektromos 27, 3. Postás 27, 4. BSZKRT 26 ponttal.

Bécsben a Vienna vezet

Bécsből jelentik: A Vienna az elmúlt héten már 3 ponttal vezetett, de vasárnap leadott egy pontot az utolsó helyen álló Libertasnak. Aki ismeri az osztrák erőviszonyokat, az tudja, hogy az élcsoportból még a negyedik Austria is megnyerheti a bajnokságot. Ausztriában 4 pont előny még nem jelent bajnokságot.

A bajnoki tabella a következőképpen alakult:

1. Vienna	13	23:15	20
2. Rapid	14	39:26	18
3. WAC	14	39:23	16
4. Austria	13	23:19	16
5. Admira	14	40:28	15
6. WSC	13	27:27	14
7. Wacker	14	31:37	14
8. FC Wien	13	19:20	12
9. Florisdorf AC	14	18:30	10
10. Hakoah	13	17:24	9
11. Brigittenau AC	13	20:30	9
12. Libertas	12	10:17	7

A csehknél a Slavia áll az élen

Prágából jelentik: A csehknél egyforma pontszámmal, de jobb gólaránnyal a Slavia áll az élen, megelőzve nagy riválisát, a Spartát.

O Hírek a válogatott-frontról. Az osztrák-belga meccset június 11-ikén játsszák le Bécsben. A belga válogatott pünkösdi két napján, június 4. és 5-ikén Lengyelországban játszik. — A török válogatott májusban Olaszországban játszik az olasz b. válogatott ellen.

O Bucarestiben a Sportul Studentesc vezet. A bucaresti-i kerületi bajnokságban a Macabi váratlan pontvesztésével a Belvedere ellen 1:1, a második helyre csúszott. Első Sportul Studentesc 9 pont, 2. Macabi 8 pont, 3. Olimpia 7 pont, 4. Juventus 7 pont, 5. Voevodul Mihai 4 pont, 6. Belvedere 1 pont.

A bucaresti-i CFR ökölvívói külföldi körútra mennek

Bucarestiből jelentik: A romániai ökölvívóspont jó hírnevét igazolja a bucaresti-i CFR külföldi utja. Előrehaladott tárgyalások folynak nagy nyugati városok ökölvívóegyesületeivel s a jelek szerint, valóban sikerülni fog a tura.

A tervek szerint a CFR ökölvívói először március 29-ikén állanak a szoritóba Dánia fővárosában, Kopenhágában. A második mérkőzés színhelye Páris lenne, a harmadik Zürich. A CFR hét versenyzővel indulna turára.

Mindenki figyelmébe!

Magyar okiratok román nyelvre való hiteles fordítását, kérvényez, beadványok és nyomtatványok román szövegezés: és fordítások hitelesítését eszközöl

Mitra I. Sándor,
törvényszéki hites román-magyar, magyar-román fordító és tolmács ARAD, Bulevardul Regele Ferdinand No. 5. (Az udvarban jobbra).

O Csehszlovákia I. osztályu profibajnokságának állása: Slavia 17 (41:14), Sparta 17 (37:17), Viktoria Pilsen 14 (25:22), Viktoria Zsiskov 13 (28:20), Bohemians 11 (31:28), S. K. Kladno 10 (22:22), S. K. Nachod 10 (25:30), Teplitzer F. K. 9 (23:26), S. K. Liben 7 (23:40), S. K. Pilsen 2 (10:46) pont.

O Jegyzőkönyvi köszönetet szavazott a NAC-nak a sportszövetség. Bucarestiből jelentik: A Biroul Federal legutóbbi ülésén jegyzőkönyvileg köszönetet szavazott meg a NAC-nak és a turán résztvevő játékosoknak, azokért a szolgálatokért, amelyet az ország sportjának érdekében külföldön nagy sikerrel tettek.

O Magyarország a béke mellett. Budapestről jelentik: A MLSz tegnap esti ülésén foglalkozott a román-magyar ügyvel és kiszivárgott hírek szerint, minden akadályt elhárítottak a béke megkötése elől. Most már igazán kíváncsian várjuk a 18-iki tárgyalásokat.

O Válogatott futballmérkőzések Németországban. Stuttgartból jelentik: Délnémetország—Svájc válogatott 0:0, Mannheim. Délnémetország B. válogatott—Délnyugat Franciaország 10:3 (3:0).

O Érdekes újítás Amerikában. A tenniszvilág szenzációja az az amerikai határozat, amely szerint ezévből Amerika bajnoksága nyílt lesz, vagyis profi és amatőr tenniszesezők teljesen egyenrangú joggal vehetnek részt a bajnokságban.

PILISINÉ helyezte át.

kozmetikai szalonját
a Verbos-házba, a Minorita templommal szemben

Modern szépségápolás, mindenemű szépséghibák szakszerű eltüntetése. — WEINFELD SANDORNE közreműködésével.

MUZSAY-nál szemben Trenchcoat, Felöltő, Öltöny a legolcsóbban

• Minden darab saját készítmény.

Ujpest-Somogy 8:1

Budapestről jelentik: Az Ujpest labdarugócsapata ma mérkőzött a Somogy vidéki csapattal. A kupamérkőzés a vidéki csapat csufos vereségével végződött, amennyiben 8:1 arányban győzött az Ujpest. Az első félidőben a vidéki csapat méltó ellenfélnek bizonyult és meglepően szabályos, szép játékot mutatott, azonban a második félidőben a balszerencse szegődött a Somogy mellé s így szokatlanul nagy gólarányú vereség érte.

Az Ujpest az első félidőben minden lelkesedés nélkül játszott, úgy hogy senki sem gondolta volna azt, hogy végül is mindent elsöpörő fölényrel fog győzni. Az ötödik percben Avar szerezte meg a vezetést, a második félidőben, míg a kilencedik percben Galambos egyenlített. Azután a tizenkettedik percben Avar (2:1), a tizenhatodik percben P. Szabó (3:1), a huszadik percben Avar (4:1), a huszonhatodik percben P. Szabó (5:1), a harminckettedik percben P. Szabó (6:1), a harminckettedik percben Avar (7:1), végül a negyvenharmadik percben Jávor megszerzi a nyolcadik gólt, amivel a játék le is zárult.

— Ferencváros-Szeged 3:2. Budapestről jelentik: Ferencváros-FC Szeged 3:2 (1:2). A mérkőzés a magyar kupáért folyt.

Leföltötte börtönbüntetését és még sem helyezik szabadlábra a sikkasztó odobesti-i postafőnököt

Galacból jelentik: Az odobesti-i postahivatal pénzkezelésének felülvizsgálása alkalmával, 1,800.000 lejes sikkasztást fedeztek fel. A postaigazgatóság ebben az ügyben feljelentést tett az ügyészségnél. A megindított vizsgálat megállapította, hogy a gyanu Antimiu Teodor postafőnök ellen irányul, akit le is tartóztattak. A főnökön kívül, még több tisztviselőt is őrizetbe vettek, miután valószínű volt, hogy a főnök nem követte el a sikkasztást egyedül. A nyomozás végül is Antimiu postafőnök bűnösségét bizonyította be és ezért a putnai törvényszék három évi fegyházra és hivatalvesztésre ítélte, valamint arra kötelezte, hogy az elsikkasztott összeget az államkincstárnak visszatérítse.

Mindez három évvel ezelőtt történt. Az elítélt postafőnök megfellebbezte a büntetést, az ügyész sem elégedett meg az ítélettel. Az ügy az ítéletábla elé került, amely tizenkét tárgyalást tüzött ki, a tanúk azonban sohasem jelentek meg oly számban, hogy a bizonyítási eljárást le lehetett volna folytatni. Ebben az ügyben tegnap újabb tárgyalást tartott a galaci ítéletábla és újból nem lehetett érdemleges döntést hozni. A vádlott ügyvédje rámutatott arra, hogy három év már eltelt, hogy az elítéltet szabadlábra kellene helyezni. Az ítéletábla azonban visszautasította a szabadlábra-helyezési kérelmet, mert az ítélet még mindig nem jogerős.

Öngyilkos lett Gheorghe Cosbucnak, a nagy román költőnek unokaöccse

Kolozsvárról jelentik: Egy Naszód melletti hegyi faluban, Lesuban, tragikus szerelmi öngyilkosság történt, amelynek fiatal áldozata, Leon V. Cosbuc, egyetemi hallgató, édes unokaöccse volt Gheorghe Cosbucnak, a nagy román költőnek. A fiatalember Cosbuc lelkésznek volt a fia és Besztercén, a hegyivadász zászlóaljnál teljesített katonai szolgálatot.

Leon Cosbuc néhány napi szabadságra ment haza falujába és hazaérkezése napján revolverrel föbelőtte magát. A fiatalember azonnal meghalt. A tragikus öngyilkosság hátterében szerelmi dráma húzódik meg. Leon Cosbuc halála óriási megdöbbenést keltett Besztercemegyében, melynek románsága nagy tisztálattal vette körül a nagy költő hozzátartozóit.

Harmincöt lázadó parasztot agyonlőttek Szovjetországra

Terjed a forradalmi mozgalom — Gyilkolnak a fellázadt földművesek

Párisból jelentik: A Párisban élő orosz emigránsok lapja, a „Vozrojdenie”, feltűnő cikket közöl az oroszországi állapotokról, nevezetesen arról a forradalmi mozgalomról, amely nemrég indult meg. E mozgalom vezetői között az ország legtekintélyesebb vezéralakjainak a neve is szerepel, akik a jelenlegi rendszerrel elégedetlenek.

Legtöbb helyen a munkások is a földművesek mellé állottak és a felkelés olyan komoly jellegű, hogy a cseka támogatására mozgósították az összes kommunista szervezeteket, a kommunista ifjúságot, sőt a női egyesületeket is, amelyek közös erővel igyekeznek a GPU szolgálatában elejét venni a mozgalom továbbterjedésének. Legtöbb helyen azonban a felkelők nagyszerűen fel vannak fegyverkezve, úgy hogy a büntető expedícióra kiküldött csapatokat leverik, a kommunistákat legyilkol-

ják és az élelmiszerraktárakat kifosztják. A falvakat katonaság szállotta meg, minden üzletet bezártak, az élelmiszerraktárakat pedig felosztatták. Azokat pedig, akiket a forradalom gyanúja alá vettek, nyomban lelőtték. Párisi jelentés szerint 35 embert lőttek le a GPU emberei.

Ukrnában, Kaukázusban és Fehéroroszországban a volt tulajdonosok biztatására

a parasztok megrohmozták a gazdasági épületeket, traktorokat és egyéb gazdasági gépeket, amelyeket több helyen teljesen összetuztak.

Ilyen szabotáló eljárással akarják az ötéves terv keresztülvitelét megakadályozni. Az állam titkos rendőrsége azonban résen van. A vezetőket kézrekerítették és közülük harmincötöt nyomban lelőtték, negyvenet pedig 10 és 18 év között változó börtönbüntetésre ítéltek.

Rémregény a kolozsvári bíróság előtt

A csendőrök úgy megkínóztak egy lopással vádolt leányt, hogy kétségbeesésében a Szamosba ugrott és belefulladt. — Drámai jelenet a főtárgyaláson

Clujról jelentik: A clujai tábla második szekciója tegnap megdöbentő bűnügyet tárgyalta, amelynek során rémregénybe illő tragédia körvonalaiból bontakoztak ki a tárgyalóteremben. Rebra községben történt, hogy több kisebb lopás ügyéből kifolyólag a gyanu Macedan Gligor gazda leányára, Katalinra terelődött. Egy napon csendőrök jelentek meg a gazda házában, felforgattak mindent, azonban a házkutatás nem járt semmiféle eredménnyel. A leány tiltakozott a lopás vádjá ellen, erre a csendőrök uttlegetni kezdték a leányt s az apja szemeláttára agyba-főbe verték a gyanúsított Macedan Katalint. Az apa ki akarta szabadítani leányát, de az öreg embert félredobták és tovább folytatták a leány kinzását, akit úgy ütöttek ököllel többször szájon, hogy ajkai feldagadtak, a hátát pedig puskatussal véresre verték, az altestét összerugdosták. Mindezek ellenére a leány nem vallott, a csendőrök erre elhurcolták a csendőrszóra. A leány, aki rosszat sejtett, azt kiáltotta oda apjának: — Meglátod apám, inkább meghalok, de nem tűröm el ezeket a kinzásokat!

Hogy mi történt ezután, az a tárgyaláson derült ki tulajdonképpen.

A tanúk kihallgatásából kiderült, hogy az esti vallást követő hajnalon összeláncolt kezekkel utnak indították Macedan Katalint, a csendőrszobában úgy összeszorították kezét a láncot, hogy egyszerre több helyen is ömleni kezdett csuklójából a vér. Az egyik csendőr, aki a menetet vezette, a lánc végét a kezében tartva vonszolta maga után a leányt. Négy tanu vallotta eskü alatt, hogy figyelmesek lettek a leány kétségbeesett segélykiáltásaira, az uccára rohamak és látták, hogy a csendőrök egyre gyorsabb menésre ösztökélték foglyukat. A leány nem tudott menni, mire az első csendőr puskatussal több ütést mért a leányra. Az országút mellett folyik a Szamos. A kétségbeesett leány meghibincselte kézzel a folyóhoz rohant és egy óvatlan pillanatban beugrott a Szamosba és belefulladt.

— Nem ugorhattunk utána! — mondotta a tárgyalási elnök előtt az egyik csendőr — mert ugysem tudtuk volna a megáradt folyóból kihuzni. Megdöbentő jelenet volt az, amikor a leány apja a bíróság előtt a csendőröket vádolta azzal, hogy meggyilkolták leányát.

— Előttek ütötték-verték, kínózták a leányomat! Olyan kinzásokkal gyötörték, amelyeket élő ember ki nem bírhat! Hiába könyörögtem, hiába figyelmeztettem őket, hogy megölik a gyermekemet — semmi sem használt!

A táblai főtárgyalás elnöke is megdöbent, amikor a tanuvallomásokat hallgatta. Rácsapott az asztalra és azt mondta a két vádlottnak:

— Ugy vonszoltátok ezt a szerencsétlen leányt, mint egy ökröt! Hát van emberség bennetek?

A két vádlott: Ursu és Lupascu csendőrök erre csak azt felelték:

— Mi ezt nem tettük, elnök ur!

Miután több fontos tanu nem jelent meg, a bíróság a tárgyalást elhalasztotta s úgy intézkedett, hogy a legközelebbi tárgyalásra a tanukat elővezessék.

SZÁZÖTVEN SZEREPLŐ AZ ARADI SZINPADON!

A husvéti ünnepeken

kerül színre a Városi Színház szinpadán az aradi újságíró-szervezet rendezésében

ORFEUSZ A POKOLBAN

OFFENBACH—CREMIEUX vigoperája. KALISCH szövege, MAX RENÉE és REINHARDT MIKSA rendezői könyvei után fordította, átdolgozta, revüsitette és új dalokkal ellátta: FEKETE TIVADAR. A liharmonikusok orchesterét dirigálja: SHUK LAJOS.

A Gutenberg dalárdát

vezényli: KOVÁTS GYULA.

Jazz-betétekkel ellátta: SZEGŐ NÁNDOR.

Zenei eg előkészíté: HÉJJA ILONKA.

FEJEZETEK AZ OFFENBACH-REVÜBŐL:

Előjáték: A Közvélemény jelentkezik

I. felvonás: A Théba-marathoni motorverseny, Euridike szöktetése.

II. felvonás: Az olimpusi forradalom.

III. felvonás: Volt egy király Beociában..

IV. felvonás: Mindenki a pokolra jut...!

Az előadás ballet-számaival PATÁKY BÉLANÉ, U. EGHY GHYSSA nő-

vendékei, továbbá SEBES ILY, SZÖ-

MÖRKÉNYI MAGDA és VAS

BORISKA táncművésznők táncolják!

A jegyek árusítását április 1-én kezdjük!

Nagyvárad városa lefoglalta Janovics Jenő szinigazgató vagyonát

Véglegesen Szegedre költözik a kolozsvári szinigazgató

Erdélyszerte nagy feltűnést keltett az a botrányos jelenet, amely néhány nap előtt a nagyváradai színpadon játszódott le. Beszámotunk arról, hogy dr. Janovics Jenő kolozsvár—nagyváradai szintársulatának hűszerelmese, Földényi László a nyílt színen abbahagyta szerepét és nem volt hajlandó arra, hogy a darabot végigjátssa, miután az igazgatóság megtagadta azon kérelmét, hogy 15.000 lejes gázsijára 50 lej előleget felvehessen.

Dr. Janovics Jenő a nagyváradai sajtó munkatársai előtt sietett erre kijelenteni, hogy semmiféle formában nem vett részt már ebben a szezonban a neki koncesszionált szintársulat igazgatójában, s elmondta, hogy két év óta különben is csupán fixfizetéses alkalmazott művezető-igazgatója a báró Kemény János és annak helyettese, Kádár Imre által finanszírozott szintársulatnak. Ezzel kapcsolatban felszínre került ismét az a hír is, amely szerint dr. Janovics Jenő a jövő szezonra megpályázta a szegedi színházat s végleg el akarja hagyni Erdélyt. Ez a konkrét formában hangoztatott hír pedig azt a váratlan hatást váltotta ki a nagyváradai városi hatóságokból, hogy

nyomban foglalást eszközöltettek az igazgató minden ingó és ingatlan vagyonára, va-

lamint színházi jövedelmeire s ezzel egyidejűleg zárgondnokot is küldtek ki a biztosítási végrehajtás foganatosításával kapcsolatban.

Dr. Janovics Jenő ugyanis közel másfélszázezer lejjel tartozik Nagyvárad városának.

abból a határozatból kifolyólag, hogy a szinigazgató évente a színház és a mozi bérletéért 600.000 lejt köteles fizetni a város népjóléti alapja javára. Miután a város nem a jelenlegi finansziókkal, hanem dr. Janovics Jenővel kötött annak idején szerződést a színház és mozi bérletére vonatkozólag, most Janovicsot követeli a fennmaradt 140.000 lejes tartozást. A szegedi színház megpályázásának híre Nagyvárad vezetésébe veszélyeztetve látta az igazgatóval szemben fennálló 140.000 lejes követelését, amelyet vagy teljesen elveszithet, vagy csak a rendkívül nehézkes diplomáciai úton hajthat be esetleg évtizedek múlva.

Husvételi társasutazások!

1. Berlin április 14—22.
2. Istanbul ápr. 15—21.
3. Törökország, görögország, Szíria, Palestina és Egyiptom ápr. 8—26.
4. Florenz, Róm, Nápoly és Venezia ápr. 9—28.
5. Berlin, Hamburg, Rotterdam, Southampton, Lissabon, Cintra, Ceuta, Teu n, Maíaga, Palma de Mallorca, Valdemosa, Genua április 4—27.

Elsőrangú rendezés. Jutányos részvételi árak.

Felvilágosítások és utmutatók

Künstler Andor utazási és vizum iroda.

a Hamburg-Amerika Linie SAR. képviselője Arad, Bul. Regina Maria 24.

FILM KÖZLÖNY

Az éjszaka angyala...

Vidám operett bemutatója a Select-moziban.

Hangulatos, vidám, liktető tempójú operett került ma sajtóbemutatóra a Select-moziban. Egy rakétakonstruktor a film főszereplője, a szerencse mostohagyermeké, akinek semmi sem sikerül mindaddig, amíg véletlen folytán össze nem akad egy angyali kislánnyal. A bájos, életrelvő leány kitűnő ötlettel szolgál: úgy szereznek pénzt egy újabb rakéta megépítéséhez, hogy egy milliárdos menyasszonnyal áll a mérnök menedzsere elé. A milliárdos leány szerelmes leveleit persze a szép Edit írja... Ebből keletkezik azután a bonyodalom, amely érdekes, fordulatos finálé felé viszi a cselekményt. Úgyes beállítású, humoros jelenetek, ragyogó slágerszámok, fülbemászó duettek teszik a cselekményt változatosabbá. A vezető szerepekben három olyan népszerű, márkás nevű színész, mint: Hermann Thimig, Szőke Szakáll és az aranyos Schneider Magda excellál. Mindhárman olyan elsőrangú alakítást nyújtanak, amilyenre már régen nem volt alkalmuk. A rendezés szintén kifogástalan.

Budapestre utazó olvasóink figyelmébe!

Az „Aradi Közlöny” Budapesten a következő újságárusoknál kapható:

- A „Hungaria” nagyszálloda újságárusánál.
- A „Oariton” szálloda újságárusánál.
- A Keleti pályaudvar főcsarnokában levő nagy újságbútorban.

Diáknak adta ki magát egy titokzatos körülmények között lelőtt bandita

Rejtélyes lövöldözés a törvényszék előtt. Az ál-diák megszökött a kórházból.

Cernautiból jelentik: Tegnap a törvényszék épülete előtt revolveres összetűzés történt. Éjfél után több lövés dördült el és a helyszínre siető rendőrök

eg- férfit találtak a földön, akinek a karjából folyt a vér.

A sebesült azt mondotta a rendőröknek, hogy Kreisberger Fülöpnek hívják, diák

és ismeretlen tettesek támadták meg a törvényszék előtti téren.

A sebesült diákot a zsidó kórházba szállították, ahol az orvosok megállapították, hogy a jobbkarján szenvedett sérülést. Tegnap reggel, amikor az orvos be akarta kötözni a beteg sebeit, legnagyobb meglepetéssel konstataha, hogy

az állítólagos középiskolai hallgató megszökött.

Az esetről a kórház jelentést tett a rendőrségnek ahol azt az érdekes megállapítást tették, hogy

a sebesült diák nem más, mint Feldhammer hírhedt bandita, aki az elmúlt héten szökött meg a cernauti-i fegyházból.

A rendőrség lázasan kutatja, hogy Feldhammer milyen körülmények között sebesült meg, hogy kik támadták meg és kik segítettek neki a szökésben.

Álhir egy óceánjárón keletkezett tüzről

Rómából jelentik: Az egész világsajtóban elterjedt az a hír, hogy a Virgilio olasz hajón tűz ütött ki. A hajóstársaság, amelynek a gőzös tulajdonát képezi, kommunikét adott ki, amelyben leszögezi, hogy a hír koholmány, a hajón baleset nem történt és a Virgilio menetrendszerűen folytatja tovább útját.

KÖNYVEK

Vicki Baum: „Baleset”. Lohwinckel középkori kis német város, hihetetlenül vén házakkal s még órdíbb lakosokkal. Valósággal üdítő szeszáció tehát, amikor a város határában felbukkan egy berlini autó, egy híres gyárossal, egy még híresebb színésznővel, s egy leg-híresebb boxbajnokkal. Mindhárman jelentéktelen sérüléseket szenvednek — csak a soffőr hal bele sebébe. A beteget különböző családoknál szétosztják, de ez a négy idegen — három élő és egy halott — gyökerestől kiforgatja a kis várost aomszuszek nyurgalmából. Aztán az idegenek, az élet démonnal gyulytan — bár belsőleg kissé maguk is mezebebeve — elvonulnak a városból és Lohwinckel visszatér békés, nagy álmába. Vicki Baum regénye az Atheneum 2 pengős könyveinek sorozatában jelent meg — Ez a tizenötödik kötet. Egyenként 300—400 oldal, fehér papíron, diszvásonkötésben. Kérje a teljes sorozat jegyzékét Lepagétól, vagy bármely könyvkereskedéstől.

Móricz Zsigmond: „Eso-lesó társaság”. Móricz Zsigmond minden művével újabb magaslatokra emelkedik, nagyszerű leíró ereje, emberábrázoló képessége a legkövetkezőbb fokot érte el, a legközvetlenebből szivhatjuk magunkba írásaiból a magyar élet igazi ízét. Remek novelláskötetében, az „Eso-lesó társaság”-ban végső és veszélyes ösztönök kergetik a remekbe faragott történetek embereit. „Eso-lesó társaság” című könyve öröndetes ajándék mindnyájunk számára. A csinos kiállítású, testes kötet az Atheneum kiadásában jelent meg, megjelenéskor ára füzve 190 lej volt, most árleszállításban 134 lej minden könyvkereskedésben, vagy ahol nincs, Lepagenál: Cluj. Kérje az Atheneum árleszállítási akció nagy jegyzékét.

Az inyesmester szakácskönyve 2500 receptet tartalmaz. Ez a szám önmagában is mutatja, milyen hatalmas munkáról van itt szó. A magyar nyelvhaművészet irodalmának igen nagy erősségét alkotta meg a szerző ezzel a vaskos kötettel, mely nemcsak receptjeinek szinte páratlanul nagy számával imponál, hanem mindenre kiterjedő sokoldalúságával is. Az 510 oldalas nagy kötet diszes vászonkötésben 144 lej minden könyvkereskedésben, vagy ahol nincs, Lepagenál: Kolozsvár.

Pécsi Mária: „Mezők lilloma”. Novellák. Egy szemléldő lélek tükörképei a mai világól. Egységet terem közük az író melankolikus szemlélete, a mellyel a világot látja s az előadás rendkívül rokon-szenes hangja. Ára füzve 90 lej minden könyvkereskedésben, vagy ahol nincs, Lepagenál: Kolozsvár.

Gondos emóer tizparancsolata

I.

Ne féli a szerencse útjára lépni.

Még ma végy Állami Osztálysorsjegyet.

Az ötödik osztály huzásai március 16-ig tartanak

II.

Egyesek azt mondják, jobb nem játszani és nem nyerni?

Légy praktikusabb: próbáld meg és játszál.

III.

Az Állami Sorsjáték minden osztályán újabb milliókat oszt szét. Mostanig legkevesebb tizenötön nyertek hatalmas összegeket.

Lehetséges, hogy távollattard magad néhány száz lej miatt?

IV.

Az 1-ső osztálytól az 5-ig százmillió lejt nyernék a szerencsés sorsjegyek.

Az 5-ik osztályon pedig — olvasd jól — 194 millió a nyeremények összege.

Mit vársz még?

V.

Franciaországban az Államsorsjegyek hetenkint egy embert tesznek milliommossá.

Nálunk, az Államsorsjáték tiz játékos közül — tizei tesz milliommossá.

Két szerencsés ember Tulceaban, egy Saturnaren már milliomos lett és vannak még egy páran, akik március 16-ig azokká lesznek.

VI.

Ne vesztésd el bátorságod, ha azonnal nem nyertél nagyobb összeget.

Az 5-ik osztályon tiz nagy nyeremény is van, amelyek összesen 17 milliót tesznek ki. A többi nyeremények: 500.000, 300.000 lejes, 2 db. 200.000, 2 db. 150.000 és 120.000, 5 db. 30.000, 6 db. 80.000, stb. stb.

VII.

Most is vehetsz egy sorsjegyet egy kollekciótornál, akinek talán még van szabad sorsjegye.

VIII.

Ne tréfájl a szerencsével. Akármilyen nagy is legyen, nem adhat félmilliót, vagy egy milliót, vagy pláne tiz milliót, ha nincsen meg a sorsjegyed.

IX.

Gondold meg, milyen nagy örömet szerezhetsz tiédnek, ha egész fél, vagy nyolcad sorsjegyre csak néhány lejt költesz.

És ha bebizonyul, hogy szerencséd van neked is és nekik is.

X.

Az urnában levő nyereményeket a játékosok kapják meg.

Az Állami Sorsjáték tiszta jövedelme pedig kórházak, szerencsétlen betegek, árvák és hajléktalanok javára lesz fordítva.

Csak emberi kötelességed teljesíted és gazdag lehetsz.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Ot milliárd lejig bocsát ki az állam bonokat

Erdekes parlamenti vita az 1932. év előtti tartozások kifizetéséről

Az Aradi Közlöny behatóan foglalkozott a kibocsájtandó kincstári bonok jelentőségével. Az állam több milliárdos tartozásának kifizetésére törvényen alapuló kincstári bonokat fog kibocsájtani. Mint Bucurestiből jelentik, a Kamara pénzügyi bizottsága Madgearu pénzügyminiszter elnökletével tegnap tárgyalta ezt a törvényjavaslatot, amelyhez elsőnek Ernest Ene általánosan ismert közgazdász szolt hozzá. Szerinte mindenki kötelezni kell arra, hogy a 100-500-1000-5000 lej névértékű kötvényeket kényszerárfolyammal teljes névértékükben fogadják el. Victor Glavescu még ennél is feltűnőbb javaslatot tett.

— A pénzügytervezetnél haszon oda az állam, hogy kötelesek legyenek az állami szállítóktól, adósságuk kiegyenlítésekként, a bo-

nokat elfogadni. Ez azonban csak akkor viendő keresztül, ha valamely állami szállító a szállításhoz szükséges kölcsönt vette fel annál a pénzügytervezetnél.

Madgearu mind a két indítványt helyesli ugyan, de szerinte más formában kell azokat keresztülvinni. Senkire sem lehet ráerőszakolni az állampapírok kényszerárfolyamát, mivel ez az alkotmányba ütközik.

A pénzügyi bizottság megállapította, hogy az 1931. december végéig kifizetetlenül maradt belföldi államadósságok kiegyenlítésére öt milliárd lej értékű bon kibocsájtása is elég és ezért ilyen értelemben megváltoztatta a törvényjavaslatot, amely már e héten a képviselőház elé kerül.

Egy aradi szakember a belföldi kartellek veszedelméről

A törvénytervezet a napokban a parlament elé kerül

Az egész ország rendkívül nagy érdeklődéssel várja a kartellelles törvény megalkotását, mert az új törvény alkalmas lesz a kartellek által felhajtott közszükségleti cikkek árainak csökkentésére. Különösen a mai néhez viszonyok között van nagy jelentősége a kartellek megrendszabályozó eme törvénynek, amely megkönnyíti a megélhetést és az árak leszállítása által jelentékenyen növelni fogja az üzletek forgalmát. A külföldön már mindenütt véget ért ezeknek az uralma és most nálunk is sor kerül a gombamódra elszaporodott kartellek megrendszabályozására. Ezek között legártalmasabbak az építőanyagokat és a legfontosabb élelmicikkeket megdrágító kartellek. A törvénytervezet a kereskedelmi miniszter kívánságának megfelelően a jövő héten a parlament elé kerül. A feltűnést keltő törvény olyan magasabb fórumokat szervez, amelyeknek tagjai: a semmitűző bírái, a legfőbb számszék és más magas hivatalok vezetői. Ők fogják ellenőrizni a kartelleket és az ország gazdasági helyzetének megfelelően napról-napra megváltoztathatják a fontos közszükségleti cikkek gyári árát. Ez a törvény a monopol jellegű iparcikkekre is kiterjed. A minisztertanács parlamenti bizottságot alapított a törvénytervezet megvitatására céljából. Ez a bizottság tegnap tartotta meg első ülését, a melyen Lugojeanu kereskedelmi miniszter kijelentette, hogy a törvényt még ebben a parlamenti ciklusban meg fogják szavazni.

A kartellek káros működését már évek óta figyelemmel kíséri Reinhart Gyula, az aradi iparostársadalom egyik vezetője, aki a romániai kartelleket szabályozó törvény megalkotása alkalmából az alábbi, rendkívül figyelemreméltó adatokat mondta az Aradi Közlöny munkatársának:

— A kartellek jelentősége részben az, hogy biztosítják a termelés állandóságát, mert többéves fogyasztási statisztikával dolgoznak, tehát kizárják a túltermelés lehetőségét az ő szakmájukban.

Nagy szociális hátrányuk az, hogy egyes gyárakat leállítanak és a munkások tömegei az utcára kerülnek. Romániában az a speciális hátrányuk is van, hogy kiszűközték a behozatali vámok túlmagasra való felemelését.

Ma, amikor mindennek lement az ára, a kartellirozott cikkeké változatlan maradt, tehát legfőbb ideje, hogy megrendszabályozzák őket. Tudvalevően legjobban az építőipar szenved miattuk, pedig ez az ipar adja az alapját több mint husz más ipar tevékenységének. Az alábbi számok igazolják, hogy a kartellek horribilisan megdrágítják az anyagokat és a kész-

cikkeket. Romániában a cement ára vagononként 31 ezer lej; ez békében 240 aranyfrank volt, ami most 7200 lejnek felel meg. Csehszlovákiában 16 ezer lej, Ausztriában 18.700 lej, Olaszországban 8400 lej, Jugoszláviában 8700 lej egy vagon cement. A gömbvas nálunk kilogrammonként 11.50 lej, Németországban 4.80 lej, Angliában 6.50 lej. A vasgerenda, a vasbádóg, a szeg ára is ugyanilyen arányban magasabb nálunk, mint a világpiacon. Megdöbbentő, hogy egy nagy regáti enyvgyár az utóbbi időben a romániai összes enyvgyárakat megvásárolta és valamennyit beszüntette, emiatt egy kiló enyv most 43 lejbe kerül. A gyár néhány évvel ezelőtt a csontot és a bört kilogrammonként 8 lejért vette, de most csak 1.50 lejt ad azért, mert megszüntette a konkurrenciát. Romániában már csak két furnívágógyár működik, amelyek öt-hatszoros árat kapnak a békebeli árakhoz képest. A kartellek működését az is jellemzi, hogy egy-egy új, kartellen kívüli gyár működését megakadályozzák, mert annak a gyárnak üzletkörében egészszégtelen versenyt támasztanak mindaddig, amíg az új gyár kénytelen vállalkozását a kartellek eladni. Ezt a rendszert az új törvény megszünteti.

B. L.

— AZ ARADI KÖZLÖNY KIESZKÖZÖLTÉ A HÁZAK ÁTÍRÁSI ILLETÉKE-NEK LESZÁLLÍTÁSÁT. Tegnapi lapunkban beszámoltunk arról, hogy a múlt hónapban megjelent cikkünk alapján az aradi pénzügyigazgatóság feliratot intézett a pénzügyminiszterhez a házak átírási illetékének pontos kiszámítása végett. Mint tegnap jelentettük, a pénzügyminiszter most úgy határozott, hogy a házak tiszta bérjövendelmét kell alapul venni az ingatlan-átírási illeték kiszámításánál. Ezt az öröndetes tényt a jól végzett munka megnyugtató érzésével regisztráljuk és ez alkalommal is rámutatunk arra, hogy mi mindig a közérdeket szolgáljuk és intervenciókkal jelentékeny eredményeket érünk el. A fentebb leírt nagyfotosságu esetben sem elégedtünk meg annak idején azzal, hogy lapunkban rámutattunk az átírási illeték kiszámításának hiányosságára, hanem munkatársunk személyesen is eljárt a pénzügyigazgatóságnál a felirat sürgős elhelyezése érdekében. A felterjesztésre most leérkezett miniszteri rendelet mindenben igazolta felszólalásunk helyességét és igazságát. Az Aradi Közlönynek ezzel sikerült azt elérni, hogy a házvásárlók tegnap óta husz százalékkal alacsonyabb átírási illetéket fizetnek és ez a nagy eredmény jelentékenyen elő fogja mozdítani az ingatlanok forgalmát.

Figyelem!
Nem minden
prezervatív.
„OLLA”
ne fogadjon el
„Olla” helyett
silány utánzatokat.

Harminc és fél milliárd lej Románia pénzforgalma

Auboin Roger francia pénzügyi szakértő nagy feltűnést keltő évi jelentésének második része most került nyilvánosságra. Az elaborátum részletes visszapillantást adja Románia pénzügyi helyzetének 1929. június végétől 1933. február 7-ig. Behatóan foglalkozik a forga-kormány által elkövetett súlyos gazdasági hibákkal, majd kimutatja, hogy Románia pénzforgalma 1929. június óta 21 és fél milliárd lejről 30 és fél milliárd lejre emelkedett. 1933. február 7-ig. Ez a 30 milliárd 540 millió lej így oszlik meg: 21 milliárd 186 millió a forgalomban lévő papírpénz, 5 milliárd 759 millió lej folyószámla-adósság, 3 milliárd 595 millió lej váltópénz, amelyet az állam a stabilizációs törvénynek megfelelően szaporított. Érdekes, hogy Auboin kimutatása szerint, a váltópénz 1931. decemberben 2 milliárd 213 millió, 1932. májusban egy milliárd 993 millió lej, de már szeptemberben 3 milliárd 432 millió lej volt.

— ENYHITETTÉK A NYOMDATULAJDONOSOK FORGALMIADÓ KÖTELEZETTSÉGÉT, SÜLYOSBITOTTÁK A SZÓDAVIZ ÉS ILLATSZERGYÁROSOKÉT. Az aradi pénzügyigazgatóság a múlt hónapban felírt a pénzügyminiszteriumhoz a forgalmiadó 12. szakaszának a nyomdatulajdonosokra, a szóda- és illatszergyárosokra és az illatszergyárosokra vonatkozó alkalmazásának megvilágítása érdekében. A törvény életbeléptekor azt hitték, hogy a nyomdatulajdonosok, még ha a kisipar körébe meg nem haladó mértékben működnek is, kötelesek forgalmiadót fizetni. A pénzügyminiszter szerdán érkezett leiratában azt közli, hogy a nyomdatulajdonosok csak akkor tartoznak forgalmiadót fizetni, ha 6 szakmunkásnál többet vagy öt lóerőnél erősebb gépeket használnak üzemiükben. A szóda- és illatszergyárosok és az illatszergyárosok, a most érkezett rendelet szerint, még akkor is a forgalmiadó törvény alá tartoznak, ha bármilyen kevés alkalmazottjuk van.

A tavaszi divat gyönyörű újdonságai:

kötött blousokban, kötött pulloverekben és ruhákban már megérkeztek!

Kötött gyapjú blous, L. 130-tól.
Kötött pullover már L. 130-tól.
Selyemharisnyákban óriási választék!

Juliette

Neuman-palota, kötöttáru szaküzlete

— Tavaszi országos vásárok Aradon. A tavaszi országos állat- és kirakodóvásár kezdett napja 1933. március hó 31. Pénteken zajlik le az állatvásár, szombaton lóvásár lesz.

— A temesvári gabonapiac helyzete buziban változatlan. Vétel alig történik, kínálat valamivel több volt mint az elmúlt héten. Így az árak továbbra is lefelé tendálnak. Tengeriben némi exporteshetőségek mutatkoznak, minél fogva az árak nyugvópontonra jutottak. Árak tegnap a következők voltak: 6-buza 77-78 kg. 640 lej, új-buza minőség szerint 70 kg. 580 lej, 72 kg. 600 lej, rozs 470 lej, árpa 295 lej, zab 230 lej, új-tengeri 142.50 lej, 6-tengeri ninesen-muharmag 135 lej, köles 160 lej, napraforgómag 350 lej, tökmag 500 lej, lucerna 24-25 lej, lóheremag 18 lej, burgonya woltmann 175 lej, őszi rózsa 205 lej, nyári rózsa 230 lej, korpa zsák nélkül 130 lej, liszt 30-70-es kismalmi liszt zsákkal 930 lej, négyes kenyérliszt zsákkal 880 lej, lábliszt zsák nélkül 175 lej száz kilónként a bányai feladólomásról.

NATIONAL 6 hengeres 1 és fél tonnás teherautó! 125.000 lejért Kálmán A. Kereskedelmi és Ipari R.-T. Arad raktárról szállít!

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

CSÜTÖRTÖK, MÁRCIUS 16.

Bucuresti, 14: Gramofon. 15: Könnyű és román zene. 19:10: Dinicu-zenekar. 20:30: Operaelőadás. — Budapest I. 10:15: Ragyóczy Jolán zongorázik. Vágó Boriska énekel és Szilv Dénes tárogatózik. 1: Déli harangszó. 1:05: Halasi Nyilas Pista és cigányzenekara. 5: „Mindig vannak Cilikék”. Elbeszélés fiatal lányok számára. Irta és felolvassa Tutsek Anna. 6: „Műtrágyázási kísérletek”. 6:30: Odeon gramofonlemez. 7:15: Angol nyelvoktatás. 7:45: Budapesti Hangverseny Zenekar. 9: Vigjáték-előadás a Studióból. „Édes ellenség”. Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Bónyi Adorján. Majd: Rác Berci és cigányzenekara. 12:15: Erdélyi-Patat Leó jazz-zenekara a Gel-

lért-szállóból. Vig Miklós énekszámjával. — Bécs. 12:30: Szalonzene. 13:40: Liszt: Előjáték gramofonon. 14:10—15: Gramofon. 16:55: Gordonkaverseny. 17:50: Énekhangverseny. 20:30: Molnár Jenő: Az elveszett bot. 21: Svéd népies zene Stockholmból. 21:40: Ének- és zenekari hangverseny. 23:20: Táncczene. — Belgrád. 12: Gramofon. 13:05: Könnyű zene. 17: Könnyű zene. 20: Gramofon. 20:30: Énekhangverseny. 23: Cigányzene. — Berlin. 16:35: Dalok. 16:50: Zongoraverseny. 17:30: Rádiózenekar. 18:05: Rádióénekkar. 20:50: Szórákzóztató zene. 22: Népdalok. 23:15: Gramofon. — Heilsberg. 12:30: Szalonzene. 14:05: Gramofon. 17:30: Szalonzene. 20: Zongoraverseny. — Königsbrunn. 13: Könnyű zene gramofonon. 15: Szalonzene. 17:30: Könnyű zene. 18:30: Keleti népzene. 21: Könnyű zene. Utána: Táncczene. — Langenberg. 13: Szimfonikus hangverseny. 14: Könnyű zene. 18: Könnyű zene. 21: Svéd népies zene Stockholmból. 21:35: Brahms: D-moll zongoraverseny. Beethoven: VII. szimfonia. 21:30: Táncczene. — Lipcse. 13: Zenekari hangverseny. Utána kamarazene. 17: Szalonzene. 20:30: Operatrézfetek. 22:10: Hangjáték. — Prága. 7:15: Zenés ébresztő. 12: Gramofon. 13:10: Gramofon. 14:40: Gramofon. 21:40: Beethoven G-dur, hegedű- és zongoraszonátája. 23:15: Korunk zeneszerzői. — Róma. 18:30: Rádiózenekar hangversenye. 21:15: Gramofon. 21:45: Brahms-est. szimfonikus hangverseny. 23:55: Hírek. — Stuttgart. 13: Gramofon. 18: Szalonzene. 20:30: Hegedűverseny. 21: Svéd népies zene. 21:35: Csajkovszkij: Az aranycipő operaelőadás. 23:20: Nagyszabenyi szász zeneszerző hangverseny. — Svájc: Aleman adó. 18: Kamarazene. 21: Kamarazene. 22:40: Népies zene.

A szerkesztésért
STAUBER ISTVÁN
felel.

APRÓ HIRDETESEK.

Az apró hirdetések díját szavak szerint számítjuk. Minden szó 4 lej. A legcsebbe hirdetés ára 10 szóig 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetést, amely eredeti alakjában nem közölhető, megszüntesse. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

ALKALMAZÁS.

SORSJEGY ELADÁSSAL már foglalkozott az illető akvizítor felvételét. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 938

AZONNALRA keresték egy német szobaleány. Str. Horia 9., az emeleten. 937

LEGOLCSÓBBAN vállalkoznak mindenféle kert munkálatokat és kertrendezéseket. Meghívásokat postalapon kérek. Schneider Ioan grádnar, Arad, Str. Negrúzi 1. 938

Előkelő bukaresti magyar női divatszalon

keres minél előbbi belépőre **elsősorú szabásznőt.** A tanítók eddigi működés és fizetési igény megjelölésével „Onálló munkakerő” jel géré az Aradi Közlöny kiadóhivatalába keretnek. 936

LAKÁS.

HAROMSZOBÁS modern belvárosi lakás kiadó v. Deák Ferenc-uca 35. — Megtekinthető 11—1 óráig. 932

KIADÓ I. emeleten 6 szobás esetleg 4 szobás komfortos lakás. Ugyanott két nccai szoba irodának alkalmas Piata Avram Iancu 17. 934

Csinosan bútorozott szoba,

léposóházi bejárattal, mely garzon lakásnak igen alkalmas, kiadó. Str. Horia (Széchenyi-u.) 7., I.

EGY-KÉT és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet: az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben.

KIADÓ

3 szobás modern lakás parkirozott udvarban május 1-re
2 szobás, parkettás uccai garzon lakás léposóházi bejárattal azonnal vagy május 1-re.
Strada Eminescu 10. 896

VÉTEL ÉS ELADÁS.

BIRKA BÁRANYBŐRÖKET nyersállapotban vesznek minden mennyiségűt, Julius Ilca, Lugoj. 930

KÜLÖNBÖZŐ berendezési tárgyak minden elfogadható áron eladók. Strada Closca 14., földszint. 903

TERMÉNYDARALÓ-szerelvény, majdnem új állapotban. 36 sz. kő és 12 lóerős nyersolajmotorral ellátó Hampel Adolf gazdálkodónál, Námetsperegzen (Perregul-Mare) Jud. Arad.

UNDERWOOD IRÓGÉP. Biedermayer kredenc. komplett uriszoba. háló. ebédlő. szalon. konyha berendezés. zongorák. fotelok. faragott garnitúrák. fall vitrinek. komód. ágyterítők. szék. perzsaszőnyeg. perzszakabát. férfiruha. ezüst és porcellán dísz tárgyak. utazó bundák. festmények. porszívógép stb. eladók SALGONÉ bizományi üzlete, Str. Horia 1. (Széchenyi-ucca) emeleten palota. 1000

KERESÉK Zeis-prizma látszóvet. ASVANYGYŰJTEMÉNY TI KESZPÉNZÉRT VESZÉK hálóberendezéseket, fotelokat, széklonokát, szőnyegeket, fogaranyat, ezüsttárgyakat, antik órákat, szőnyegeket. — KERESÉK megbízóim részére márkás festményt, antik fotelokat, márkás porcellánokat, ebédlő-perzsaszőnyegeket, összekötő szőnyegstb. SALGONÉ bizományi üzlete, Str. Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota.

MACULATURA-papír 5 kg-os csomagokban igen olcsón kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 503

Szalagja kötszer annyi ideig tart, irógépét évtizedekre konzerválja, ha ócska hengerét újjal cseréli ki. SZEFGŰ, a főpostával szemben. Telefon 111. Az ország legmodernebbül berendezett irógépjavítóműhelye.

Olcsó tűzifa
prima 2 éves bukkszab
wagontételben legelőnyösebb
napl árban beszerezhető:
Papp Béla erdőtermelőnél Arad,
Str. Badea Cárján 5.
(Angyal-u.) Ugyanott földszintre és súly-
ra tűzifa legolcsóbban beszerezhető.
Egy métermázsa fűrészt 50 lej
hához szállítva. 839

Ruhák, kabátok festése és vegyítisztítása új gépekkel a legmodernebb eljárás szerint a leggyorsabban és legolcsóbban Arad, Str. Trolescu (volt Teleki-ucca) 13.

HUNGARIA

Nagyszállóda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthoni Polgári árak!
Távíratcím: „HUNGARIOTEL”.

Az új forgalmi adókönyvek (Registru special) számlakönyvek stb. a pénzügyigazgatóság előírása szerint, kaphatók Ienci G. nyomdájában Flscher Eliz palota udvarában.

Nagyon szép modern világos hálószoba 360x250 hazai ebédlőperzsaszőnyeg, Biedermayer szalon, konyhaberendezés, por-szívó gép, zenélő óra, kézimunkák, gáz-resó, háromnegyed csello, zongora eladók. Sürgetően keresünk hálószobákat, modern ebédlőt, konyhabutort, hazai és keleti szőnyegst, rövid keresztúros zongorát. „ARS” bizom. üzlet Str. Eminescu 30. Ortutay palota. 308

A munkanélküli szakemberek üzeme

A. Blaschka B.

okl. gépészmérnök vezetése alatt

elköltözött

Bul. Reg. Maria 18.

(Korzó oldal — udvar jobbra).

Szerel, javít, karbantart

Rádió, Villany, Kérekpár, Varrógép, Gramofon, Irógép, Töltőtoll, Fényképező, Orvosi gépek, Műszerek, Gyorsírók stb.

Electro Mechanika

ÜZIFTEK.

KERESÉK egyszázötvenezer lej kölcsönt első helyre való betáblázással. Bővebbet az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 940

ÜZLETHELYISÉG a v. Szabadság-lőr sarkánál, azonnalra kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

KIADÓ ÜZLETHELYISÉG, évek óta forgalmas hente üzlet főpostával szemben. Ugyanott évek óta forgalmas papír- és könyvkereskedés fiúiskolával szemben. Str. Iosif Vulcan 1. Bővebbet Piata Avram Iancu 17. háztulajdonosnál. 935

18% kamat mellett a legmagasabb értékben folyósít kölcsönöket az általunk képviselt Városi Zálogház Temesvár „COMISIO” biz. üzlet, Bul. Reg. Maria 13. (Dacia kávéház mellett.)

INGALIAN.

Villaszerü

nagy épület, 180 négyzetméter parkirozott udvarral, a volt Brzobek-körút közepén, eladó. Érkezni Halmai József forgalmi irodájában, Str. Eminescu 9. (v. Deák Ferenc-ucca.)

Hirdessen az Aradi Közlönyben!

Ő felsége a vendég!

Ez a mi jelszavunk és a mi sikerünk titka.

Mindent a vendégért és mindent a vendégnek!

A legjobbat, a legolcsóbbat!

A legjobb helyen fekvő szállodánkban nagyon jó szobát kitünő ellátással

12.- P.-ért adunk.

BRISTOL SZÁLLODA

Budapest. Dunapart!